

ARKENWALK

Dommerbetænkning / ARKENWALK / En kunststi i Ishøj
Ishøj Kommune / ARKEN / Realdania / Juni 2018

ISHØJ

ISHØJBY
CENTER

S

ISHØJBY
CENTER

ARKENWALK

En kunststi i Ishøj

Indbudt projektkonkurrence

Ishøj Kommune / ARKEN / Realdania

Dommerbetænkning

Juni 2018

	TAK FOR FORSLAGENE
3	EN SPÆNDENDE KUNSTSTI PÅ VEJ
	KONKURRENCEN
4	KONKURRENCEFAKTA
6	KONKURRENCEOMRÅDET
8	KONKURRENCEOPGAVEN
	SAMMENFATNING
10	DOMMERKOMITEENS GENERELLE BEMÆRKNINGER
	VINDER
14	TEAM ARKITEKT KRISTINE JENSENS TEGNESTUE
	ØVRIGE FORSLAG
32	TEAM JUUL I FROST ARKITEKTER
42	TEAM SCHØNHERR
54	TEAM TREDJE NATUR
64	DOMMERKOMITEENS UNDERSKRIFTER

ARKENWALK

Ishøj / ARKEN / Kunststi

Illustrationer fra **vinderprojekt**
udarbejdet af team bestående af:

Arkitekt Kristine Jensens Tegnestue
Jeppe Hein, kunstner
L'Équipe ApS ved Marie Nipper

Tak for forslagene

EN SPÆNDENDE KUNSTI PÅ VEJ

Ishøj Kommune udskrev i samarbejde med Realdania og Arken Museum for Moderne Kunst den 28. september 2017 en projektkonkurrence om en kunstnerisk sti fra Ishøj Station til kunstmuseet ARKEN.

I Ishøj har der længe været et ønske om at skabe en mere tydelig forbindelse gennem byen, der kan lede både byens borgere og besøgende gennem den tætte by og ud i den skønne strandpark til kunstmuseet. Intentionen har været at skabe et helt særligt forløb, hvor kunst og by flettes sammen, og kunsten trækkes ud af museet.

Stien har tre overordnede temaer:

- identitet – stien skal styrke Ishøj som en natur- og kunstkommune
- forbindelse – stien skal gøre det let at finde vej
- aktivering – stien skal skabe mulighed for nye oplevelser og aktivitet.

Den økonomiske ramme for anlæg af kunststien er 17,1 mio. DKK, eksklusive moms.

Vinderforslaget, der er tegnet af Arkitekt Kristine Jensens Tegnestue i samarbejde med kunstner Jeppe Hein og L'Équipe ApS er udformet som en kunstpark med vandrende træer og med gadelamper, der står som finurlige skulpturer langs hele ruten. Beplantningen varieres alt efter område og skaber en god kontrast til gadelampernes legesyge karakter.

Med forslaget skabes muligheden for at gå på opdagelse i sin by på ny og gør det let at finde vej for besøgende med gadelamperne som wayfinding. Forslaget rummer også mulighed for inddragelse af borgerne i udformningen af både parkrum og gadelamper og på den måde skabe en fælles identitet. Det bliver et særligt stiforløb, som også kan udvikle sig i mange år fremover med eksempelvis flere kunstværker og opleves enten i hele sin udstrækning eller punktvis.

Med dette enkle og klare greb vil kunststien kunne udfolde sit potentiale, og derfor er Arkitekt Kristine Jensens Tegnestue i samarbejde med kunstner Jeppe Hein og L'Équipe ApS udpeget som vinder af konkurrencen.

Stor tak til alle fire teams for deres flotte projekter.

Ishøj Kommune takker Realdania for opbakning til projektet og takker også Arken Museum for Moderne Kunst for et godt samarbejde. Vi ser frem til et spændende forløb med at få projektet realiseret.

ISHØJ KOMMUNE
Ole Bjørstorp
Borgmester

Ishøj Kommune

ARKEN

Realdania

KONKURRENCE FAKTA

KONKURRENCEN

Konkurrencen blev udskrevet den 28. september 2017 af Ishøj Kommune i samarbejde med Realdania og ARKEN.

KONKURRENCEFORM

Konkurrencen er udskrevet som en indbudt projektkonkurrence (fase 1) med efterfølgende udbud med forhandling (fase 2). Konkurrencen er udskrevet i henhold til Udbudslovens §§ 84-92 efter forudgående prækvalifikation, jf. udbudsbekendtgørelse med nr. 2017/S 068-128889, der er offentliggjort i EU-tidende den 28. juni 2017. 27 teams søgte prækvalifikation, og udskriver inviterede 4 teams til at deltage.

Dommerkomiteen forbeholdt sig ret til at udpege 1-2 vindere af konkurrencen – benævnt "fase 1" – hvor flere konkurrenceforslag var ligestillede, i henhold til Udbudslovens § 82.

KONKURRENCEUDSKRIVER

Ishøj Kommune

Ole Bjørstorp, borgmester

Kontaktperson: Joan Jacobsen, byplanlægger, Plan, projektleder

Ishøj Store Torv 20 2635 Ishøj

D: +45 4357 7526

T: +45 4357 7575

E: 36250@ishoj.dk

I samarbejde med

Realdania

Anne Skovbro, filantropidirektør

Kontaktperson: Astrid Bruus Thomsen, programchef.

ARKEN

Christian Gether, direktør.

KONKURRENCE RÅDGIVER

Arkitektkonkurrencerdk ApS

Anne-Mette Bølling, arkitekt maa, konkurrencerådgiver

Hyldegårdsvej 7

2920 Charlottenlund

M: +45 2424 7049

DELTAGERE

Team A – endelig vinder

Byrum/landskab: Arkitekt Kristine Jensens Tegnestue (hovedrådgiver)

Kunststrategi: L'Équipe ApS ved Marie Nipper

Kunst: Jeppe Hein.

Team B

Byrum/landskab: Juul/Frost Arkitekter A/S (hovedrådgiver)

Bysociologi: John Pløger

Lysdesign: Flemming Brantbjerg

Kunst: Claus Carstensen.

Team C

Byrum/landskab: Schønherr A/S (hovedrådgiver)

Ingeniør: NIRAS A/S

Kunststrategi: In-Situ ved Trine Møller Madsen

Kunst: Morten Stræde og Thilo Frank.

Team D

Byrum/landskab: Tredje Natur ApS (hovedrådgiver)

Arkitektur: TN/Research ved Boris Brorman Jensen

Ingeniør: EKJ Rådgivende Ingeniører

Lysdesign: Fortheloveoflight

Kunst: Ingvar Cronhammar.

VEDERLAG

Deltagere, i fase 1, har modtaget 175.000 DKK eksklusive moms.

Deltagere, i fase 2, har modtaget 100.000 DKK eksklusive moms.

BEDØMMELSE

Forslagene er bedømt af nedenstående dommerkomite med bistand fra rådgivere og teknikere. Der er blevet afholdt fagdommerformøde og to bedømmelsesmøder i dommerkomiteen.

DOMMERKOMITE

Ole Bjørstorp, borgmester, Ishøj Kommune,
formand for dommerkomiteen

Sengül Deniz, formand for Kultur- og Fritidsudvalget, Ishøj
Kommune

Marie Louise Madsen, teknisk direktør, Ishøj Kommune

Astrid Bruus Thomsen, programchef, Realdania

Christian Gether, direktør, ARKEN
Marianne Levinsen, arkitekt maa, mdl, par, indehaver,
fagdommer landskab
Tue Hesselberg Foged, founding partner, arkitekt maa,
fagdommer arkitektur.

Rådgivere for dommerkomiteen

Eva Steen Christensen, kunstner, kunstfaglig rådgiver
Erling Skovgaard-Holm, centerchef, Park-, Vej- og Miljøcenter,
Ishøj Kommune
John Romlund Kristensen, kulturchef, Kultur- og Fritids-
centeret, Ishøj Kommune
Anja Carlslund, planchef, Ishøj Kommune
Joan Jacobsen, byplanlægger, projektleder, Ishøj Kommune
Anne Skovbro, filantropidirektør, Realdania
Anette L. Hansen, sikrings- og bygningschef, ARKEN.

Sekretær for dommerkomiteen

Anne-Mette Bølling, konkurrencerådgiver,
Arkitektkonkurrencerdk.

BEDØMMELSESKRITERIER – FASE 1

Forslagene blev i uprioriteret rækkefølge bedømt på deres:

- samlede helhedsgreb – byrum, kunst, natur, trafik
- tekniske funktionalitet og driftsforhold
- strategi for kunstnerisk proces og lokal dialog
- økonomisk realiserbarhed, herunder driftsøkonomiske forhold
- fleksibilitet overfor udviklingsmuligheder.

Bedømmelsen havde specielt fokus på forslagets evne til:

- at brande Ishøj som en by med kunst
- at styrke og synliggøre forbindelsen mellem Ishøj Station og kunstmuseet ARKEN
- at skabe en unik oplevelse med såvel lokal appel som international rækkevidde
- at vække til nysgerrighed, eftertænsksomhed og involvering
- at skabe kunstneriske nedslag, som aktiverer borgere og besøgende.

RESULTAT – FASE 1

Forslag 4/11111 blev udpeget som vinder af fase 1 og blev inviteret til forhandling.

DISSENS – FASE 1

På følgende baggrund nedlagde fagdommer Marianne Levinsen dissens om dommerkomiteens beslutningen om alene at lade forslag 4 gå videre til forhandlingsfasen: "Forslag 2 og forslag 4 rummer begge væsentlige kvaliteter i forhold til helhedsgreb og kunstnerisk strategi. Jeg vurderer, at forslag 2 i ligeværdig konkurrence med forslag 4 kunne bearbejdes og kvalificeres i konkurrencens anden fase. I begge forslag er tale om klare greb, der vægter konkurrencens vision om wayfinding og kunstnerisk identitet. Jeg vurderer derfor, at det ville have gavnet konkurrencens videre forløb at lade to forslag gå videre til forhandling."

TILDELINGSKRITERIER – FASE 2

Tildelingskriterie for udbuddet med forhandling var det økonomisk mest fordelagtige tilbud vurderet som det bedste forhold mellem pris og kvalitet. Der blev anvendt en pointmodel med skala fra 1-10 samt følgende vægtede kvalitetskriterier:

1. Helhedsgreb inklusive nedslagspunkter – vægtning 50 %
Byrum, kunst, landskab – identitet, forbindelse, oplevelse
2. Trafik og teknik – vægtning 20 %
Trafikale og tekniske løsninger, drift, materialer, energi mv.
3. Strategi for proces – vægtning 10 %
Kunstnerisk proces, lokal dialog
4. Økonomi – vægtning 20 %
Realiserbarhed, driftsvenlighed og driftsøkonomi, fleksibilitet overfor udviklingsmuligheder.

RESULTAT – FASE 2

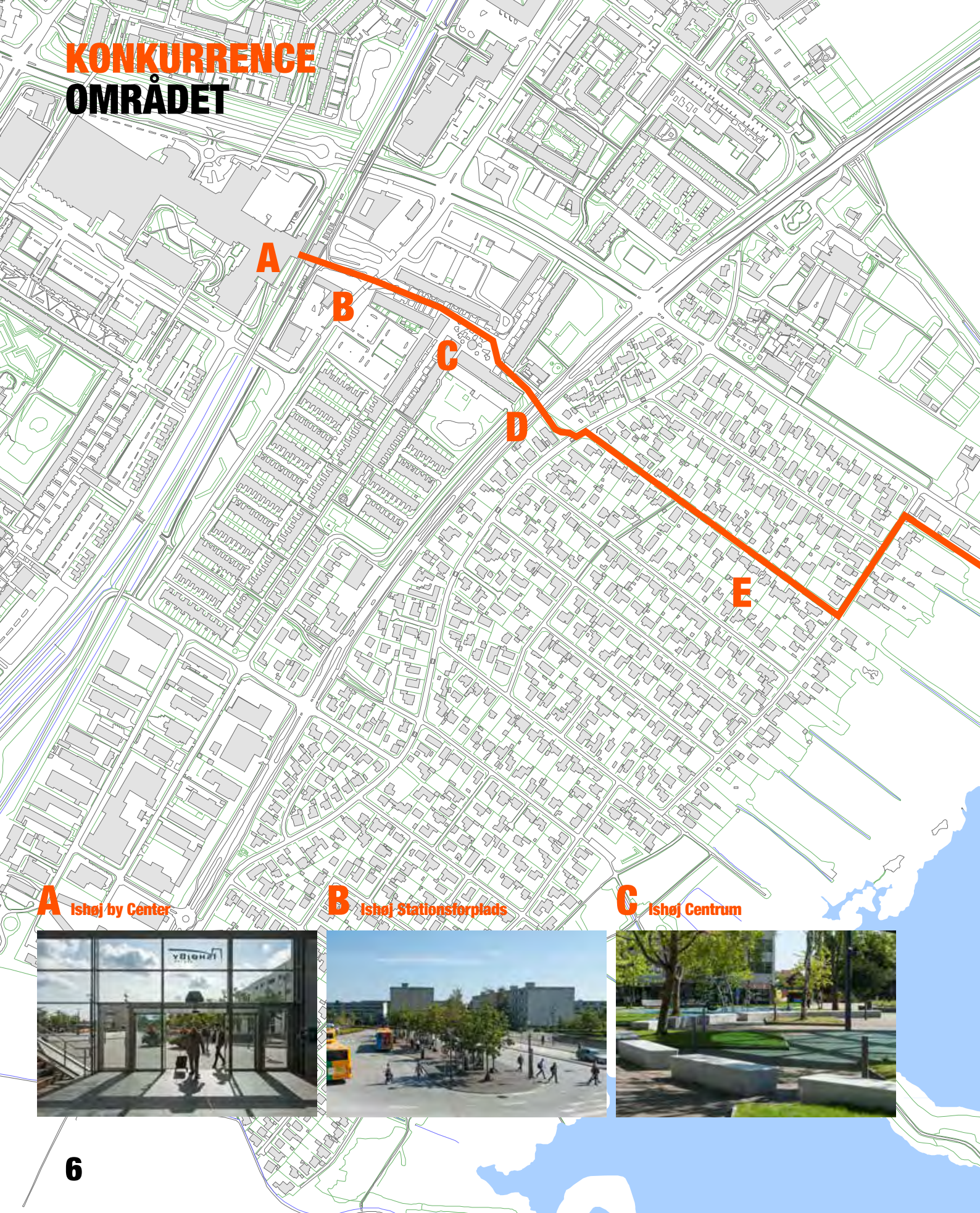
Forslag 4/11111 blev udpeget som endelig vinder af konkurrencen med følgende point:

Kriterier	Point	Vægtede point	Vægtning
1. Helhedsgreb	9	4,5	50 %
2. Trafik og teknik	5	1,0	20 %
3. Strategi for proces	8	0,8	10 %
4. Økonomi	3	0,6	20 %
Samlet evaluering		6,9	100 %

OFFENTLIGGØRELSE AF RESULTAT – FASE 2

Konkurrenceresultatet er offentliggjort den 27. juni 2018.

KONKURRENCE OMRÅDET

A Ishøj by Center

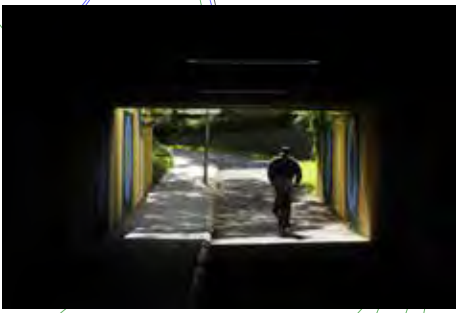

B Ishøj Stationsforplads

C Ishøj Centrum

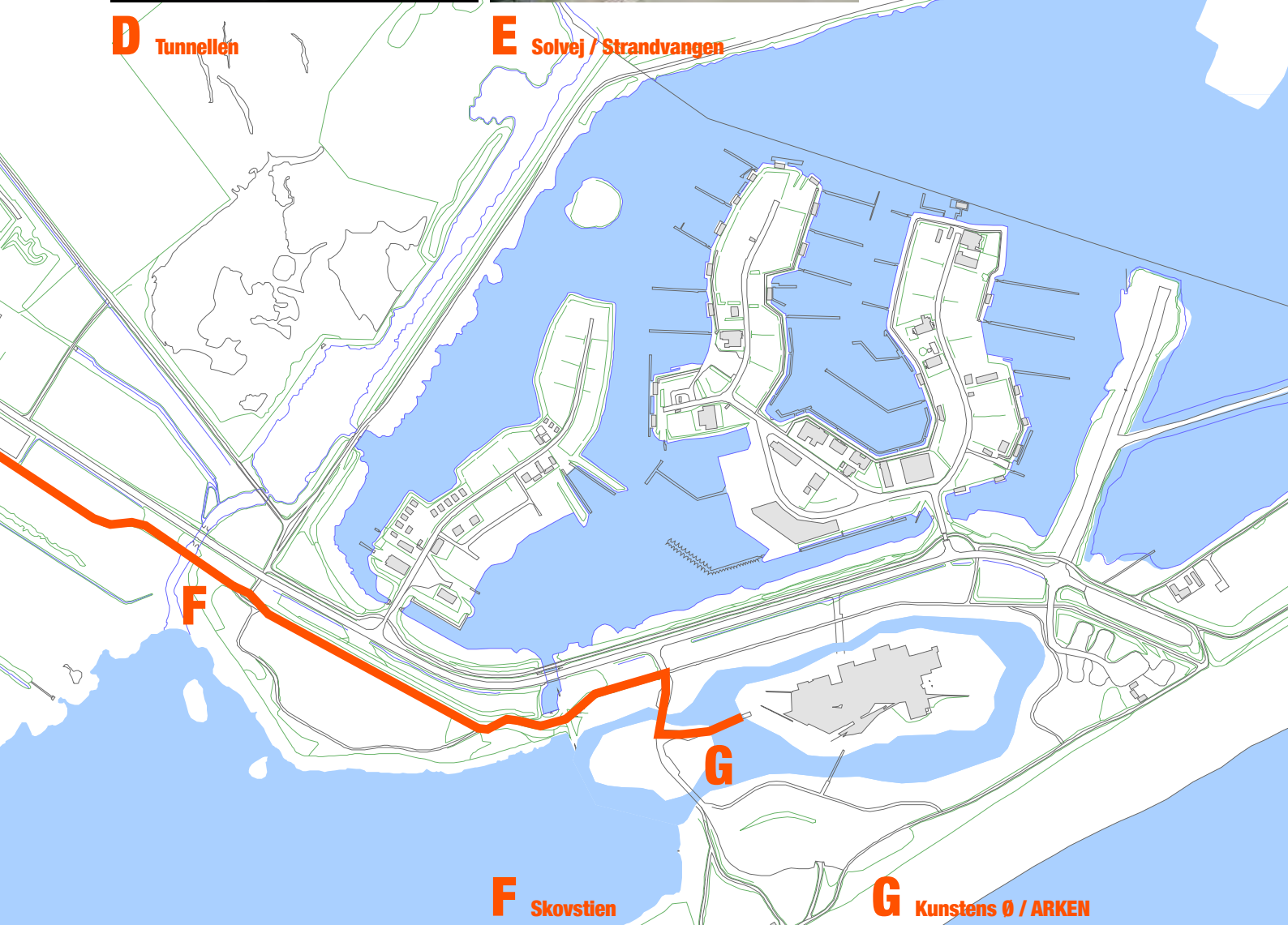

D Tunnellen

E Solvej / Strandvangen

F

G

F Skovstien

G Kunstens Ø / ARKEN

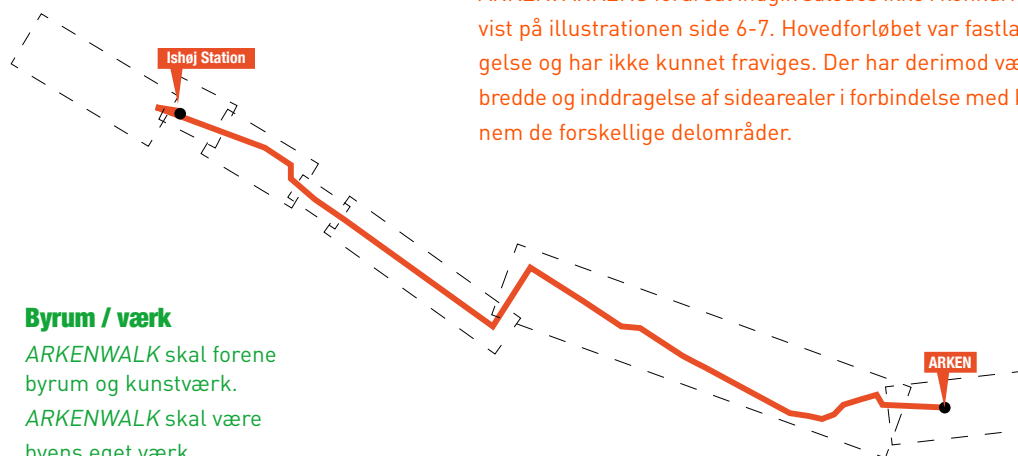
KONKURRENCE OPGAVEN

Deltagerne skulle komme med forslag til en kunststi mellem Ishøj Station og kunstmuseet ARKEN.

Overordnet vision Med *ARKENWALK* ønsker vi en styrket sammenhæng mellem det, der i forvejen er stærkt i Ishøj: den tætte bymidte, kystnaturen og kunstmuseet ARKEN. Navnet *ARKENWALK* tager udgangspunkt i kunstmuseets stærke brand, men kunststien er meget mere end en kunstoplevelse. Det er en forbindelse mellem by og kunst, mellem station og museum, mellem bymidte og strandpark og mellem mennesker i Ishøj. *ARKENWALK* skal både være et tilbud, der rækker ud til Ishøjs mange besøgende, og som giver nye muligheder for hverdagslivet i Ishøj.

Projektkonkurrencen skal skabe et projekt med en stærk idé og et stærkt helhedsgreb, som kan realiseres inden for en kort tidshorisont. Projektet skal samtidig pege på yderligere udviklingsmuligheder i takt med, at der findes finansiering til udbygning af *ARKENWALK* som byrum/kunstværk i Ishøj.

Konkurrenceområdet Konkurrenceområdet har form af et ca. 2,2 km langt forløb fra Ishøj Station til kunstmuseet ARKEN. Helt præcist starter konkurrenceområdet oppe på perronen på Ishøj Station og slutter ved broen over den kunstige sø ud til Kunstens Ø og ARKEN. ARKENS forareal indgik således ikke i konkurrenceområdet. Kunststiens forløb er vist på illustrationen side 6-7. Hovedforløbet var fastlagt efter en omfattende forundersøgelse og har ikke kunnet fraviges. Der har derimod været frihed til fortolkning af forløbets bredde og inddragelse af sidearealer i forbindelse med kunststiens skiftende karakter gennem de forskellige delområder.

Byrum / værk

ARKENWALK skal forene byrum og kunstværk. *ARKENWALK* skal være byens eget værk.

Aktiverende kunst

Kunsten i *ARKENWALK* skal være inviterende, fysisk aktiverende og involverende.

Kunst for alle

ARKENWALK skal introducere kunstoplevelsen til alle – ikke mindst befolkningsgrupper, som almindeligvis måske ikke har så stor berøringsflade med kunsten.

Fra konkurrenceprogrammet

Basisprojekt og udviklingsmuligheder Deltagerne skulle besvare opgaven i form af både et gennearbejdet "basisprojekt" og en beskrivelse af fremtidige "udviklingsmuligheder". Det var en afgørende forudsætning, at basisprojektet skulle udgøre en sammenhængende helhed og være et velfungerende byrum/værk i sig selv.

Konkurrencens fase 1 og fase 2 Konkurrencen forløb i to faser. I den første fase – projektkonkurrencen – var fokus på den overordnede idé og på kunststiens bymæssige, landskabelige og kunstneriske helhedsgreb. Som konsekvens af dette skulle deltagerne med hensyn til de trafikale og tekniske/driftsmæssige aspekter i fase 1 kun aflevere en overordnet beskrivelse. Detaljerede beskrivelser af konkrete trafikale og tekniske løsninger skulle således først afleveres i konkurrencens fase 2 – Udbud med forhandling.

DOMMERKOMITEENS

**SAMMEN
FATNING**

DOMMERKOMITEENS SAMMENFATNING AF KONKURRENCEN

Generelle bemærkninger

En kunststi i Ishøj Formålet med konkurrencen er at få bud på, hvordan man kan skabe en bedre, mere synlig og oplevelsesrig kunststi, der forbinder Ishøj Station og ARKEN. Der ønskes bud på en udendørs, inddragende og sanselig kunstoplevelse, der knytter byen og ARKEN bedre sammen. Konkurrencens fire deltagerteams er derfor alle blevet valgt ud med både landskabsarkitektfaglige og kunstfaglige repræsentanter i teamet.

De fire forslagsstillere skal helt konkret skabe et sammenhængende 2,2 km langt forløb, gennem vidt forskellige typer by- og landskabsrum. Rummene spænder vidt fra Ishøj Stationsforplads til det åbne landskab med strandeng og søer. Forslagsstillernes indgreb skal derfor forholde sig til en række vidt forskellige forhold og udfordringer langs ruten; gennem urbane byrum i form af Ishøj Stationsforplads og Ishøj Centrum, gennem en mørk tunnel, langs villavejene Solvej og Strandvangen, til Skovstien gennem strandengen til Kunsten Ø.

Der ønskes en bedre wayfinding samt en kunstoplevelse langs ruten. Dette skal udføres med afbalanceret hensyn til både Ishøjs borgere, med respekt for boligerne langs ruten, og for besøgende med tydelig wayfinding, idet ruten løber gennem flere typer af beboelseskvarterer i form af stokkebebyggelser og parcelhuskvarter.

Fire kvalificerede forslag De fire forslag belyser opgaven på markant forskellige vis. Både i tilgang til og løsning på den stillede opgave. Dommerkomiteen har værdsat den store diversitet i de fire forslags besvarelser af konkurrencen, og det har været med til at belyse de mange forhold, som skal bearbejdes langs ruten.

Forslagene har derfor sammenlagt givet dommerkomiteen et fint grundlag for at få opgaven belyst bredt og samtidig hjulpet med at indkredse den løsning, som bedst indfrier ambitionerne om en fremtidig sammenhængende *ARKENWALK*.

Dommerkomiteen har overordnet set vægtet forslag positivt, som giver et klart bud på at afbalancere god wayfinding og skabe en kunstoplevelse på ruten, samt gøre dette på en måde, som både tilgodeser byens borgere og ARKENS besøgende.

Dommerkomiteen anser alle fire forslag for kvalificerede bud på, hvordan *ARKENWALK* kan realiseres, og en kvalitet for konkurrencen og bedømmelsen heraf. Alle fire forslag bringer på hver sin måde interessante kvaliteter i spil.

Hovedgreb **Forslag 1** fremhæves for sin store indlevelse og sympatiske bearbejdning af de byrum og situationer, som berører beboerne langs ruten. Projektet bearbejder nøje de forskellige byrum og situationer tilpasset de meget diverse lokale forhold undervejs, hvilket resulterer i forskellige udtryk og indgreb. Det giver den udfordring, at projektet ikke rummer et åbenlyst og samlende helhedsudtryk.

Forslag 2 fremhæves for sit ekstremt enkle og klare greb på opgaven, som har fascineret dommerkomiteen. Forslaget markerer tydeligt ruten til ARKEN med 'syv lysende spor', der leder de besøgende gennem byens rum og det åbne landskab. Det er det visuelt mest iøjnefaldende formgreb blandt de fire forslag. De syv spor konstrueres som stålkonstruktioner i sortmalede RHS-profiler og bygges i 5-8 meters højde med en lysende underkant. Der er ingen tvivl om, at det vil virke godt og ubesværet som wayfinding, men grebet er samtidig brutalt, og det er tvivlsomt, om det vil skabe kvaliteter for boligområderne.

Forslag 3 fremhæves for at tage fat i vor tids store fortælling om den verserende klimakrise i den antropocæne tidsalder. Det er et flot bearbejdet og et klart fremstillet projekt. Forslagsstiller ønsker at udvikle et nyt elegant klimavenligt materiale som den røde tråd gennem projektets bearbejdning. Ruten markeres med tre spektakulære nedslag; brohovedet, underføringen og idealhabitatet. Dommerkomiteen undrer sig over, at halvdelen af økonomien i basisprojektet placeres i underføringen og stiller sig tvivlende om, hvorvidt de begrænsede tiltag mellem nedslagene kan skabe oplevelsen af en sammenhængende rute.

Forslag 4 fremhæves for sin klare wayfinding og inddragende kunstoplevelse. Projektet arbejder overordnet med ønsket om at skabe en sammenhængende parkoplevelse og anvender forskellige beplantningstiltag til at markere og begrønne de forskellige byrum undervejs på ruten. Legende humoristiske røde lysskulpturer skaber et klart spor langs ruten i samspil med de grønne bearbejdninger, og de to tiltag forstærker hinanden.

Wayfinding mellem stationsforpladsen og ARKEN

Forslag 2 og **forslag 4** rummer klare visuelle greb for wayfinding langs hele ruten, hvor **forslag 1** og **forslag 3** arbejder med bearbejdninger i større nedslag langs ruten og overlader wayfinding mellem disse til mindre indsatser.

De syv stålspor i **forslag 2** er ekstremt effektive til at skabe en synlig kontinuitet gennem de forskellige typer rum langs ruten. Det er både styrken og svagheden i projektet. Konstruktionerne reagerer ensartet på de forskellige rum, uanset om det er en sart strandeng underlagt paragraf § 3, eller om det er et tæt byrum, hvor konstruktionen står direkte foran boligernes vinduer. Den forekommer nogle steder som et yderst voldsomt indgreb.

Forslag 4 opnår en klar wayfinding med en serie af røde lysskulpturer, der leder de besøgende langs ruten. Lysskulpturerne består af en traditionel gadelampe, der er bøjet og bearbejdet til legesyge og underholdende knaldrøde markører strøet ud langs ruten. Dette forstærkes yderligere af projektets forskellige beplantningsmæssige indgreb i de mange byrum, indgreb der tilstræber at skabe en mere grøn og sammenhængende parkoplevelse langs ruten.

Forslag 3 arbejder med et 'belægningshack' mellem de tre store nedslag. Det er tiltalende og opfindsomt, men dommerkomiteen er ikke overbevist om, at det kan skabe tilstrækkelig visuel kontinuitet. I **forslag 1** er markering af ruten nogle steder overladt til skiltning eller afmærkning med termoplast i asfalten, hvilket heller ikke har overbevist dommerkomiteen om en robust strategi for wayfinding.

Bearbejdning af byrum og landskab Den økonomiske ramme tvinger forslagsstillerne til at prioritere deres indsatser, hvilket har medvirket til, at de fire forslag alle arbejder forskelligt med deres prioritering og tiltag i by- og landskabsrum.

De syv lysspor i **forslag 2** fungerer som en megainstallation langs ruten. Forslaget er derfor det eneste projekt, der ikke tager udgangspunkt i at arbejde med varierede tiltag, som forsøger at forbedre dele af eller alle byrummene fra stationsforpladsen til Skovstien.

Forslag 3 arbejder punktvis i tre afgrænsede nedslag på stationsforpladsen, tunnellen og lunden, hvilket giver mulighed for markante indgreb de tre steder. Indgrebene rummer flotte træk og fine bearbejdninger såsom detaljerne i tunnellens indervæg, men den markant organisk formgivne røde del på stationsforpladsen virker forceret og anmassende set i relation til resten af byrummet. **Forslag 1** arbejder mere følsomt og med lokale tilpasninger af byrum. Forslaget lægger som det eneste sin hovedvægt omkring fælleshuset, hvilket i dommerkomiteens øjne skaber en skæv vægtning og anvendelse af budgettet set i relation til hele ruten. **Forslag 4** arbejder med en overordnet intention om at trække det grønne element ind i byens hårdt belagte rum og skabe en oplevelse af parklignende rum. Dette gøres på forskellig vis langs ruten, alt efter hvad forslagsstiller mener skal 'repareres' og begrønnes i de forskellige byrum.

Kunstoplevelse Forslag 2 og forslag 4 fremhæves for at arbejde konkret og visuelt klart med kunst som en integreret, synlig og oplevelsesrig del af basisprojektet. I forslag 1 og forslag 3 er kunstoplevelsen ikke tydeligt indlejret i basisprojektet, men forekommer mere at være elementer, som først udfoldes i forbindelse med fremtidige udvidelsesmuligheder.

Forslag 2 arbejder både med permanent og eventbaseret kunst, og i få punktvis nedslag. De supplerer det enkle hovedgreb som forskellige oplevelser langs ruten. Trækfærgen er fascinerende som vision, men det undrer dommerkomiteen, at forslagsstilleren har lagt så stor vægt på denne. Der anvises 1/3 af basisbudgettet til skulpturen, som er placeret sidst på ruten foran ARKEN, og den forekommer meget svær at realisere. Forslag 1 refererer til Kandinskys beskrivelse af; punkt, linje og flade som rumligt princip for projektets arbejde med konkrete nedslag i byrummene. Fortællingen er flot beskrevet og indlevende, men det er svært for dommerkomiteen at se, hvorledes denne omsættes til konkrete kvaliteter i projektet.

Dommerkomiteen opfatter lysskulpturerne i forslag 4 som et godt bud på en folkelig og inddragende kunstoplevelse, der samtidig er med til at skabe en synlig og oplevelsesrig forbindelse.

SAMMENFATNING Efter dommerkomiteens og rådgivernes gennemgang og analyse af projekterne, fremstår forslag 4 som det eneste af de fire projekter, der svarer fyldestgørende på samtlige af de ønskede parametre i konkurrencen.

Det er ikke lykkedes for hverken forslag 1 eller forslag 3 at indarbejde kunstoplevelser eller gennemgribende wayfinding i tilstrækkelig grad til at gå videre til fase 2. Forslag 2 vurderes for brutalt som formgreb for beboelsesområderne, og kan derfor ikke indstilles til at gå videre til fase 2. Forslag 4 evner at afbalancere et landskabsarkitektonisk helhedsgreb med en enkel og inddragende kunstoplevelse, som skaber en klar wayfinding langs hele stien.

En kommende brugerproces kan og skal styrke projektets forankring, og dommerkomiteen finder, at projektet både er robust og fleksibelt i forhold til at blive bearbejdet i samskabelse med beboere og andre interessenter.

Beplantningsstrategiens intentioner er tiltalende og relevante for bearbejdningen af ruten. Det er samtidig vigtigt at påpege, at der er dele af beplantningselementerne, som skal bearbejdes og kvalificeres i fase 2. Stammehækken på stationsforpladsen virker formmæssigt anakronistisk og driftsmæssig uhensigtsmæssig. Det er tvivlsomt, om den ønskede begrønning i tunnelen kan opnås, og denne skal kvalificeres og/eller genovervejes. Valg af træer på Solvej forekommer høje og skyggefremkaldende, og type/placering skal overvejes i dialog med lokale.

Det har vægtet højt i dommerkomiteens vurdering af forslag 4, at forslaget som det eneste af de fire lykkes med at forbinde kunstoplevelser med wayfinding – vel at mærke med et greb, hvor der lægges op til, at lysskulpturerne udvikles i dialog med byens borgere.

I første fase af konkurrencen, hvor det er muligt at indstille en eller flere vindere af konkurrencen, har dommerkomiteen besluttet at lade forslag 4 gå videre til forhandlingsfasen som det eneste projekt.

**VINDER
FORSLAG**

Det er i høj grad lykkedes at skabe et projekt, hvor landskabsarkitektoniske tiltag og kunstgreb er smeltet sammen og fungerer som et sammenhængende wayfindingsprojekt. Projektet er både robust og fleksibelt i forhold til bearbejdning af de lokale byrum og forhold langs ruten.

Dommerkomiteen er begejstrede for ideen om at omdanne et hverdags-byinventar – i form af et traditionelt gadelampearmatur – til legende skulpturer, som går i dialog med omgivelserne og på uhøjtidelig vis bliver en folkelig og let tilgængelig kunstoplevelse.

Dommerkomiteen

Lysskulpturer på Stationsforpladsen

HOVEDRÅDGIVER, OPHAVSRET HELHEDSPLAN

ARKITEKT KRISTINE JENSENS TEGNESTUE

Kristine Jensen, indehaver, arkitekt ph.d, MAA og MDL / Birthe Urup Nygaard, arkitekt MAA, adjunkt
/ Sofie Bryder Nielsen, stud. arch. MAA / Emma Sophie Nimb, arkitekt MAA / Nicolai Duedahl Hende, stud. arch.

UNDERRÅDGIVER KUNST, OPHAVSRET LYSSKULPTUR

Jeppe Hein

UNDERRÅDGIVER KUNSTSTRATEGI

L'Équipe ApS ved Marie Nipper

Dommerkomiteens Bemærkninger

Konkurrencens fase 2
Endeligt vinderforslag

Vision og hovedgreb Arken Art park forener landskab og kunst i strækningen fra Ishøj Station til Arken. Neonrøde lysskulpturer skaber tydelig wayfinding, og i sammenhæng med nye markante beplantningsmæssige tiltag skaber det komplementære parløb en oplevelsesfuld kunstrute gennem Ishøj by. Man ledes af lamper, der bøjer sig for træerne, støtter sig op ad husmure og krøller sig i vinden. De knaldrøde lysskulpturer er placeret som fikspunkter på ruten. De leder gående og cyklende på rette vej og manifesterer ARKEN's relation til Ishøj, idet man træder ud på stationsforpladsen.

Ruten varieres med landskabsarkitektoniske greb, der supplerer, fremkalder og iscenesætter de forskellige by- og landskabsrum, man bevæger sig igennem.

I bymidten erstattes de tungt belagte betonflader af et sammenhængende parkrum, hvor "vandrende træer" i varierende størrelser og arter leder de besøgende på vej. Det centrale parkrum er samtidig et tilskud til områdets beboere, der tilbydes nye opholds- og mødesteder på grønne flader med beplantningsmæssig diversitet. Gang- og cykelsti ledes gennem parken med belægningskift, der tegner ruten op.

Overgange mellem rum- og retningskift markeres med de knaldrøde lysskulpturer. Man er således ikke i tvivl om, at ruten fortsætter gennem tunnelen, hvor de stejle sider, og tunnelens vægge er beplantet med bregner og stauder, som iscenesætter dalstrøgets topografi.

På Solvej tegnes strækningen op af en allé af søjlekirsebærtræer, og naturlige rabatter i vejens kanter erstatter de smalle ganglinjer af SF-sten. Solvej omdannes til "shared space", hvor trafikken foregår på de bløde trafikanters præmisser, og kørende trafik har maks. hastighed på 15-20 km/t.

Lysskulpturerne placerer sig med tæt afstand i de bymæssige områder og ved retningsskift – og med større afstand i de åbne landskabelige arealer, hvor bevægelsen primært ledes på stier via iscenesatte landskabstypologier og skiftende kig mod strandengens åbenhed og ARKEN som målpunkt.

Vandrenden og poppellunden er eksisterende landskabelige elementer, der med enkle og virkningsfulde greb forstærkes. Vandrenden udvides til en kanal og beplantes på siderne af en rønneallé. Fra at være en rende langs stien bliver kanalen et selvstændigt landskabeligt rum, der udspænder perspektivet mod den markante poppellund, der som vertikalt element kontrasterer det store horisontale landskabsscenario. Den eksisterende poppellund udvides med tilplantninger af nye popler. I midten af Poppeløen etableres en lysning, hvor poppelrummets vertikalitet får kraft. Stiforløbet ledes både gennem og udenom Poppeløen – og man kan således vælge en forskellig tur til og fra ARKEN, hvor nye og eksisterende kunstværker supplerer oplevelsen af kunstruten.

Udviklingsmuligheder Projektet arbejder med en vision om, at helhedsplanen i fremtiden kan udvikles til at blive et større loop, som binder mere end blot stationsforpladsen og ARKEN sammen. En mere omfattende helhedsplan er skitseret, hvor flere nye ruter kan skabe en sammenhæng udover konkurrencens ønskede rute. Det landskabsarkitektoniske helhedsgreb 'kunstparken' betragtes som en rammesætning for at udvikle kunsten og integrere fremtidige værker.

Der er i fase 2 udarbejdet et alternativ rute, der i fortsættelse af Solvej leder til kanten af strandengen. Her ledes stien langs vandkanten af en pælebåret træbro. Dommerkomiteen er meget positive overfor denne løsning som supplement til den planlagte rute. Den alternative rute indgår ikke i basisprojektet.

Identitet, wayfinding, branding, værk Fra man træder ud af stationsbygningen, vil de markante røde lygtepæle straks fange opmærksomheden. De har et stærkt grafisk udtryk, og de vækker til undren, fordi de på én gang er velkendt byinventar, og samtidig skaber deres uventede organiske former associationer til et tegneserieunivers. Den velkendte lygtepæl, som vi forbinder med klassisk dansk design, er transformeret til personificerede hatteklædte figurer. Lygtepælene tilfører stationsforpladsen et lag af fantasi og uvirkelighed, som på subtil vis asso-

cieres til kunstens rum. Den signalrøde farve er i sig selv en indikator for, at her bør man være opmærksom, og selve formernes lokkende og legende udtryk kommunikerer i et tydeligt kropssprog, at her begynder kunststien mod ARKEN.

Det er en effektiv og klart aflæselig wayfinding, hvor variationen over et enkelt tema sammenkobler belysning med en afvæbnende eftertænkning over, hvad kunst er, og hvad vores omgivelser består af.

Trafikale forhold Forslagsstiller tager udgangspunkt i eksisterende trafikale forhold bortset fra Solvej, som ønskes ændret til "shared space" på de gåendes præmisser. Ved Ishøj Centrum omlægges stiforbindelsen i sammenhæng med begrønningen af byrummet.

Nedslagpunkter
Stationsforpladsen Forslagsstiller ser stationsforpladsen som et udflydende tomrum, der mangler karakter, og som appellerer til mennesker og ikke kun bilerne. På stationsforpladsen introduceres "de vandrende træer", som fortsætter gennem Ishøjs bymidte. Stationsforpladsen er for nyligt omdannet, og kommunen ønsker ikke at ændre de nuværende forhold væsentligt.

Ishøj Centrum Ishøj Centrum forvandles til et gennemgående parkrum med en variation af større og mindre parktræer, kaldet: "de vandrende træer". Træerne etableres på et let bølget grønt areal med græs og stauder. Det grønne areal erstatter 20 % af de eksisterende SF-sten (i 1. fase erstattedes 40 % af betonarealet). I solsiden etableres ophold og promenade. I skyggesiden etableres cykelsti. Lysskulpturerne placeres i sammenhæng med de grønne tiltag, og et markeret gangfelt i insitustøbt beton leder de gående videre mod tunnelen.

Det kan overvejes i kommende bearbejdningsfase at forene de bløde trafikanters rute gennem parken, så der ikke bliver mulighed for hurtig gennemkørende cykeltrafik.

Tunnelen Tunnelen foreslås omdannet til et frodigt dalstrøg med beplantede skrænter og grønne vægge i tunnelunderføringen. Beplantningen består af bregner, naturgræsser og urter. Tunnelfronten beklædes med et nyt element som erstatning for taksindramningen i fase 1. Det nye element giver tunnelindgangen et lyst og vertikalt udtryk – måske en trækonstruktion, men elementet er ikke nærmere beskrevet. To lysskulpturer interagerer med tunnelen og signalerer, at man er "på rette vej". Bearbejdningen af tunnelunderføringen ønskes i kommende fase forenklet for at give mulighed for en evt. senere kunstnerisk bearbejdning.

Solvej Solvej foreslås ændret til at blive "shared space" med maks. hastighed på 15-20 km/t. Nye søjlekirsebærtræer plantes langs Solvejs sider. Træerne er tilpasset de eksisterende træer og indkørsler til boligerne. I kanten erstatter naturrabatter de eksisterende SF-stens bånd. Det forventes, at beboerne på Solvej inddrages i den videre proces, så de nye beplantningsmæssige tiltag afstemmes i forhold til kvarterets ønsker. Dette gælder også i forhold til parkeringsbehov.

Skovstien og Kunstens Ø Forslagsstiller lægger vægt på at arbejde nænsomt i vådområdet og kun lave få tilretninger, som strammer forløbet op og leder gennem klart definerede og bearbejdede landskabsrum: Den eksisterende vandrende udvides til en kanal, og en allé af rønnebærtræer på kanalens sider skaber et udtryksfuldt rum i landskabet. "Kanalrummet" opleves fra et lille udsigtspunkt i relation til stiens forløb. Den eksisterende poppelund suppleres med flere træer. Poppeløen bliver et markant landskabsarkitektonisk element, der visuelt kobler ruten til den store landskabelige skala og ARKENs skulpturelle bygningsanlæg. Stien ledes gennem en lysning i Poppeløens midte, hvor eksisterende eller nye kunstværker kan placeres. En natursti ledes rundt om poplerne, og en lille bro ud i søen er tiltag, som i senere faser kan udvikle Art Park-ideen. Der etableres en ny gang- og cykelbro fra Skovstien til Holmen, så stiens bevægelse forbindes naturligt til Kunstens Ø. De eksisterende kunstværker foreslås flyttet og placeret på ny, så de understreger den nye rute.

Strategi for den kunstneriske proces Forslagsstiller foreslår, at det fremadrettede arbejde skal baseres på ekspertviden (ekstern kunstkonsulent og internationalt anerkendt kunstner) og brugerdrevet metode (nærmiljøets beboere). Man foreslår, at der udvikles en langsigtet og visionær kunststrategi for at sikre et internationalt niveau og en kontinuerlig udvikling af parken gennem nye værker, hvor elementer som vand og lys kunne være tematiske omdrejningspunkter. I den langsigtede udvikling af Art Park lægges der op til borgerinvolverende værker, som er formgivet gennem medbestemmelse og dialog med Ishøjs borgere – for derigennem at sikre medejerskab til Parken.

Strategi for lokal dialog Forslagsstiller ser ARKEN Art Park-projektet som en mulighed for, at borgerne kan komme tættere på beslutninger i deres nære omgivelser. Ønsket er at inddrage beboere i udvikling af parkrummene – både i designprocessen, i udførelsen 'plant et træ' og endda også i vedligeholdelsen 'vand et træ'. Det er tanken, at Ishøjs børn og unge inddrages i workshops i forbindelse med udformningen af lysskulpturerne, så de unge gennem involvering får oplevelsen af, at de er medskabere af deres nærmiljø. Der åbnes mulighed for, at lygtepælene kan udformes forskelligt.

Økonomisk realiserbarhed Det opstillede budget er ikke gennemskueligt. Budgettet opstiller overordnede puljer med procentvis fordeling af midler i forhold til delområderne. Det foreslåede budget kan ikke relateres til de enkelte "grund"-poster, og der skal foretages en væsentlig uddybning for bygherre.

Teknisk funktionalitet Dommerkomiteen er ikke overbevist om, at beplantningselementerne inde i tunnellen er realistiske pga. de ringe vækstbetingelser, med deraf følgende krævende tekniske foranstaltninger.

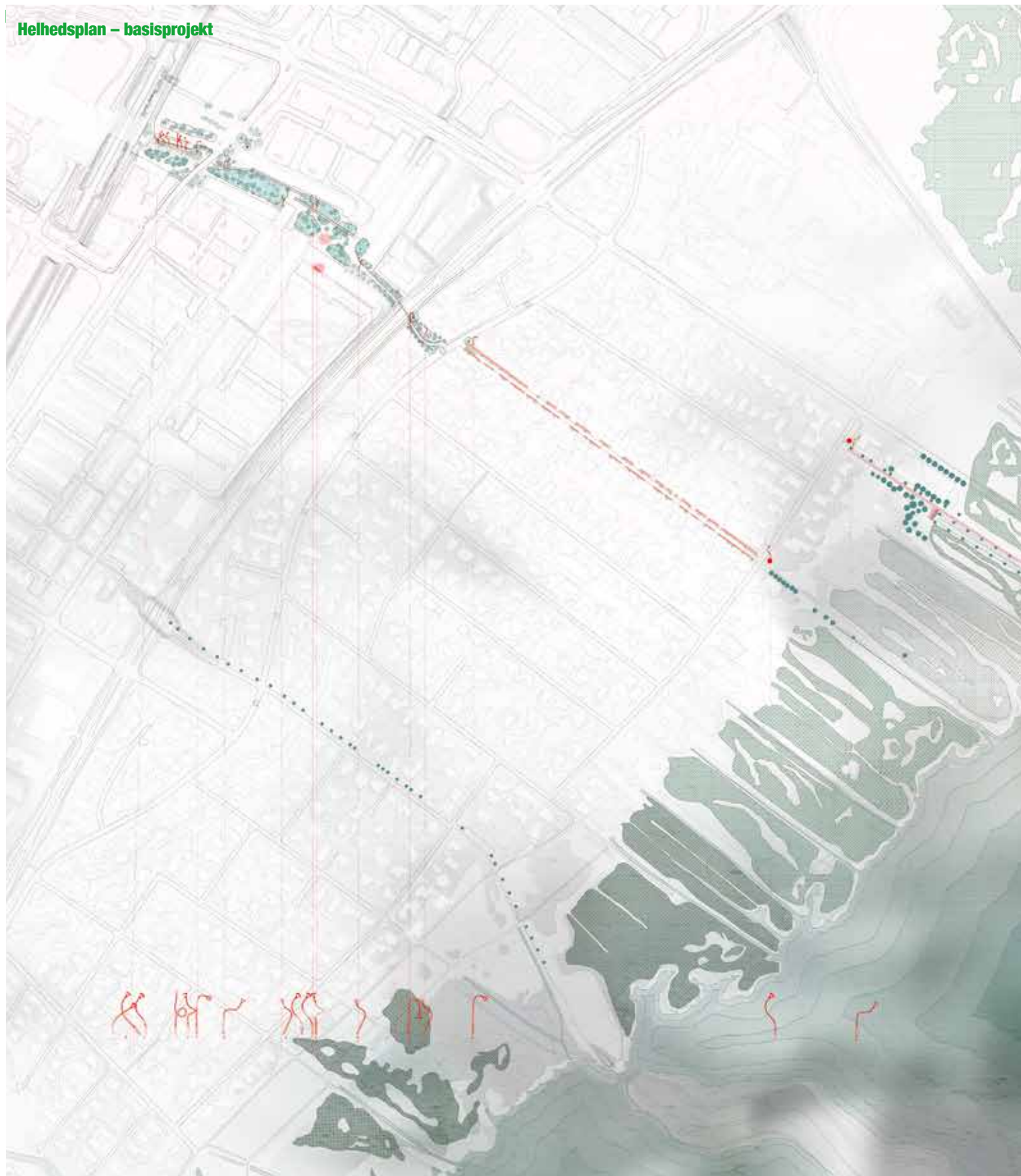
Konklusion Det er i høj grad lykkedes at skabe et projekt, hvor landskabsarkitektoniske tiltag og kunstgreb er smeltet sammen og fungerer som et sammenhængende wayfindingsprojekt. Projektet er både robust og fleksibelt i forhold til bearbejdning af de lokale byrum og forhold langs ruten.

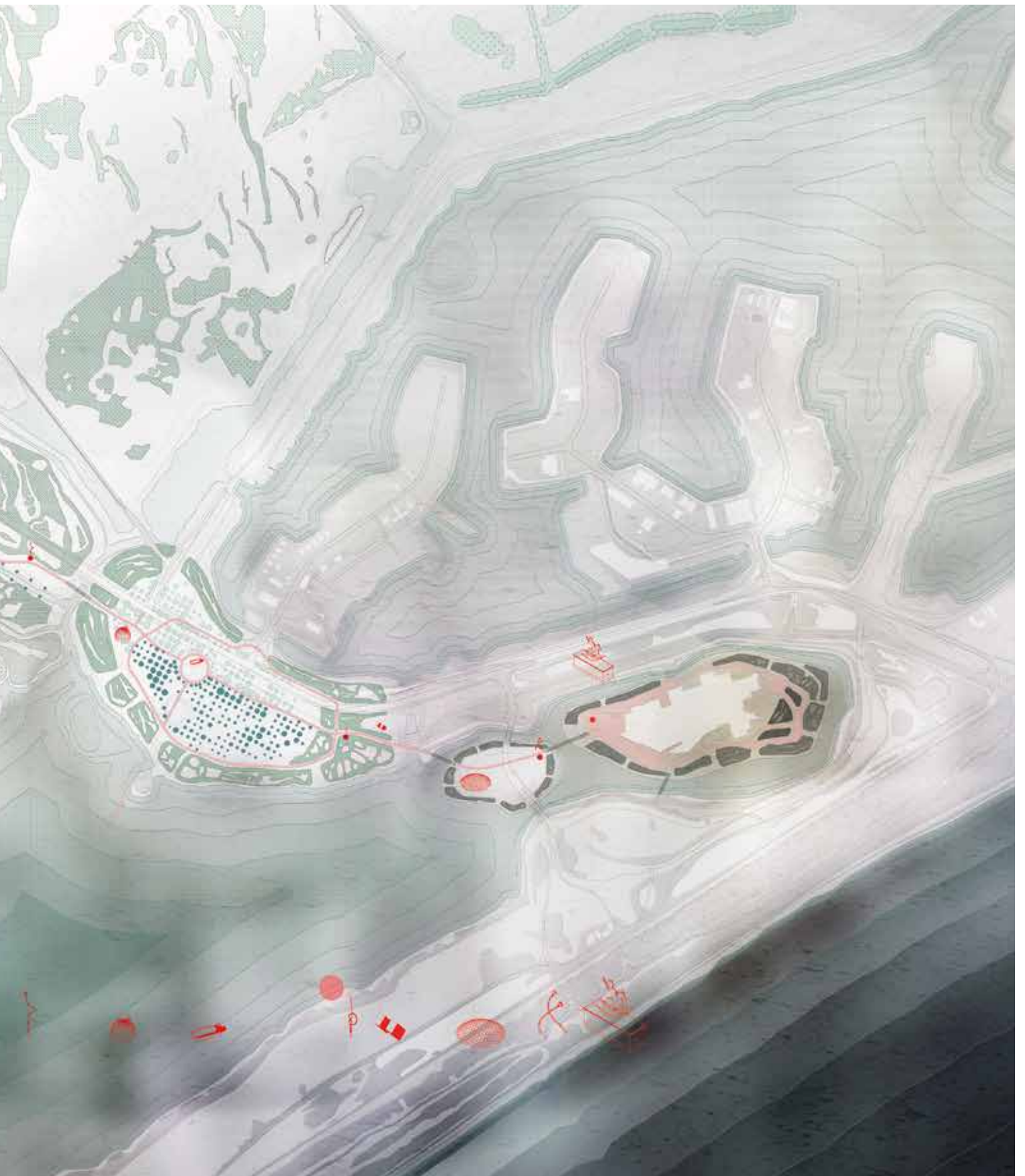
De beplantningsmæssige tiltag rummer værdifulde landskabsarkitektoniske greb, der forstærker og iscenesætter de forskellige lokaliteter og landskabelige typologier undervejs på ruten. Kunstoplevelsen tilvejebringes primært af lysskulpturer, der på humoristisk vis markerer ruten og leder de besøgende på vej. Lysskulpturerne er et letopfatteligt og virkningsfuldt kunstgreb, der på samme tid skaber wayfinding, effektbelysning og involvering. Lysskulpturerne fungerer i dagslys med deres røde signalstærke farve, og i mørke med deres effektbelysning. Dommerkomiteen er begejstrede for ideen om at omdanne et hverdagsbyinventar, i form af et traditionelt gadelampearmatur, til legende skulpturer, som går i dialog med omgivelserne og på uhøjtidelig vis bliver en folkelig og let tilgængelig kunstoplevelse.

Det er afgørende for projektet, at der etableres en videre inddragelsesproces, der medvirker til at skabe fælles forståelse og medejerskab blandt borgerne. Det er herunder væsentligt, at Ishøjs børn og unge inddrages i kunstner Jeppe Heins videre udvikling af lysskulpturerne, så lamperne bliver forankret i det lokale miljø.

Samlet set vurderer dommerkomiteen, at projektet er lykkedes med et forslag, der binder konkurrencens mange forskellige ambitioner sammen i et enkelt greb med fleksible, robuste og udtryksfulde elementer. Projektet tilføjer kvaliteter til byrummene undervejs på ruten og skaber samtidig en klar wayfinding fra stationen til ARKEN.

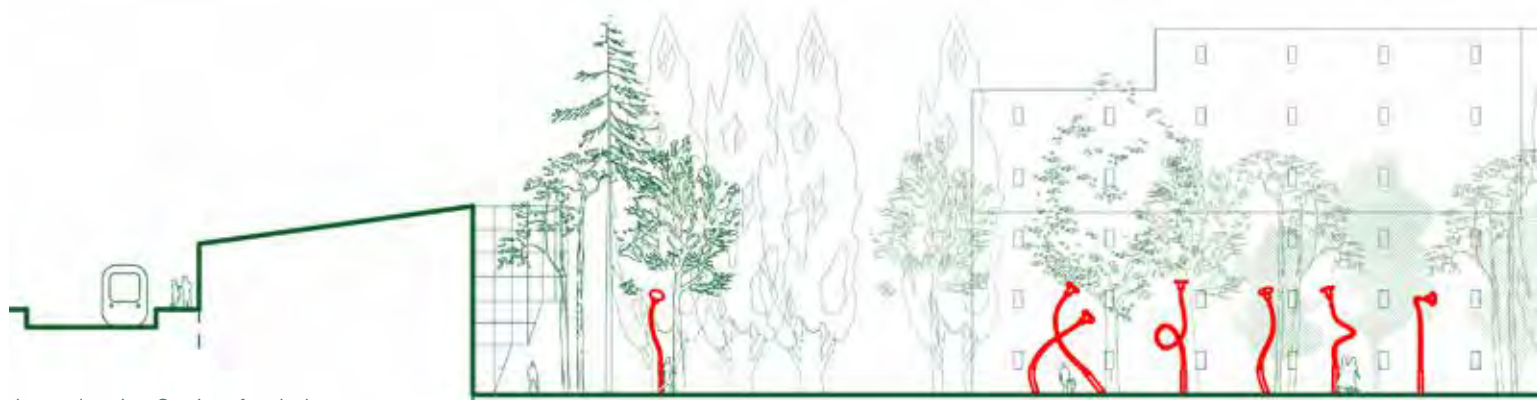
Dommerkomiteen har derfor udvalgt forslaget Arken Art Park som vinder af konkurrencens fase 2 og indstiller forslaget til videre forhandling med henblik på kontrakt.

Arken Art Park – fra Stationsforpladsen til Tunnellen

Længdesnit – Stationsforpladsen

Nøglested 1
Stationsforpladsen

Ishøj Centrum – Bypark

Ishøj Centrum
Bypark med vandrende træer

Niche i bypark – dag og aften

Længdesnit – Ishøj Centrum

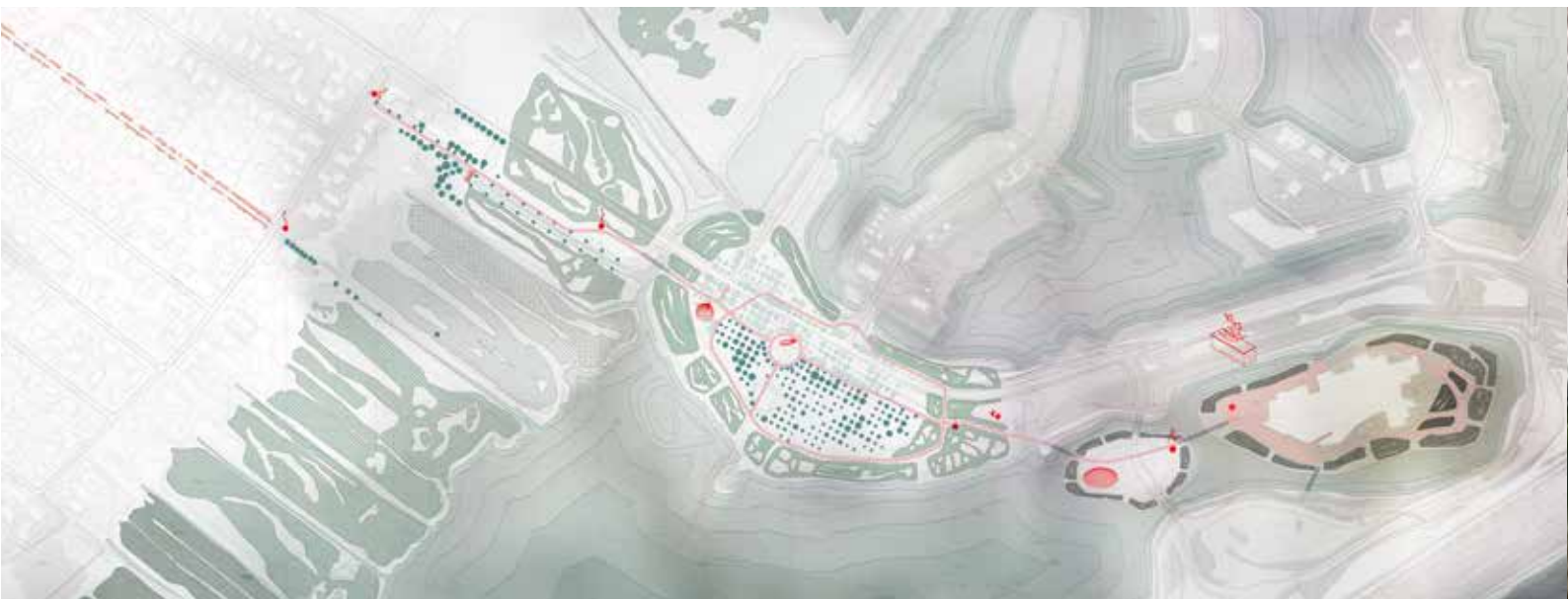
Tunnellen – Port og grønne vægge

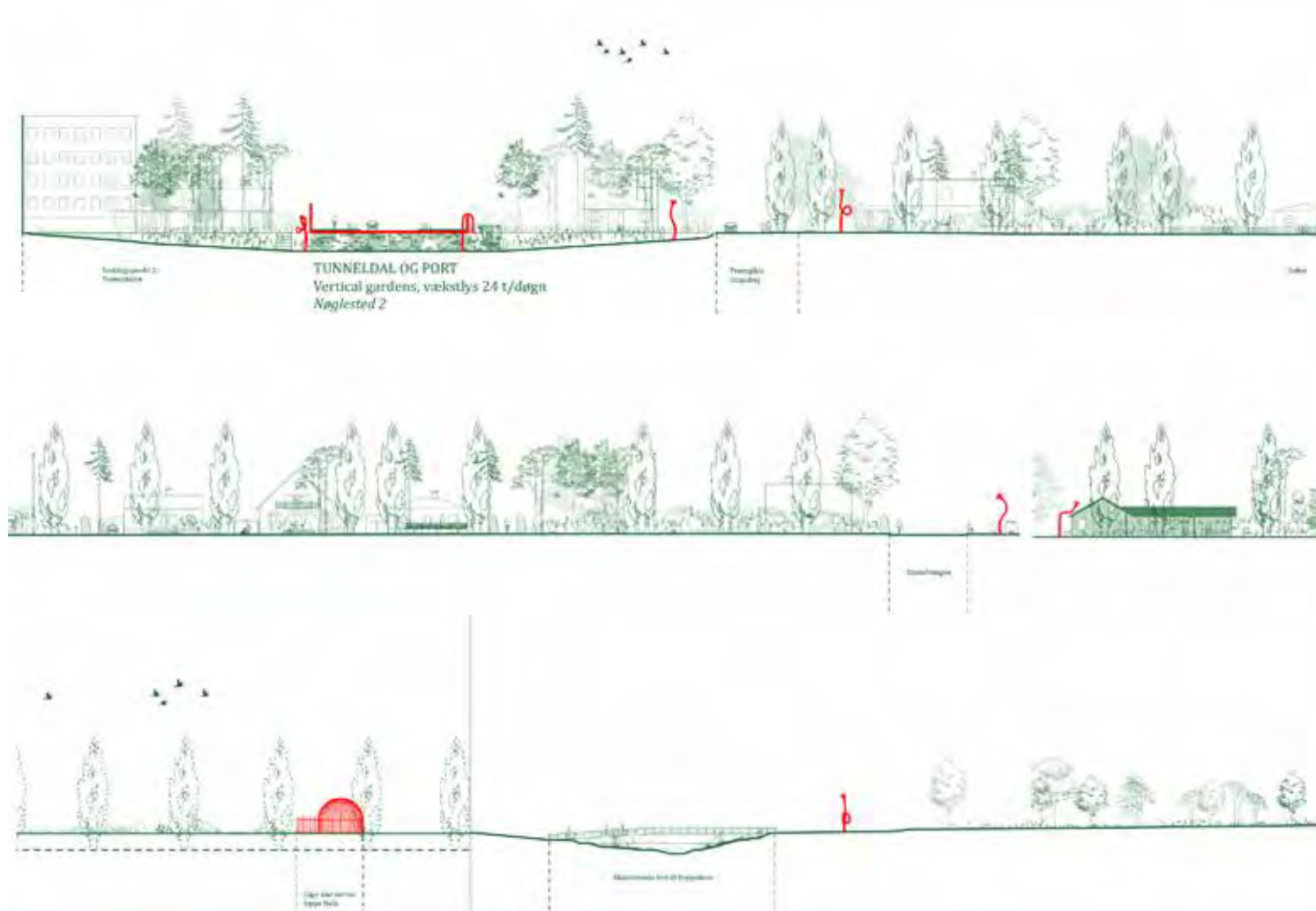
Tunnellen – Tunneldal og port

Nøglested 2
Tunnellen

Arken Art Park – fra Tunnellen til Kunstens Ø og ARKEN

Solvej

**Nøglested 3
Poppelø**

Længdesnit – Tunnellen og Solvej

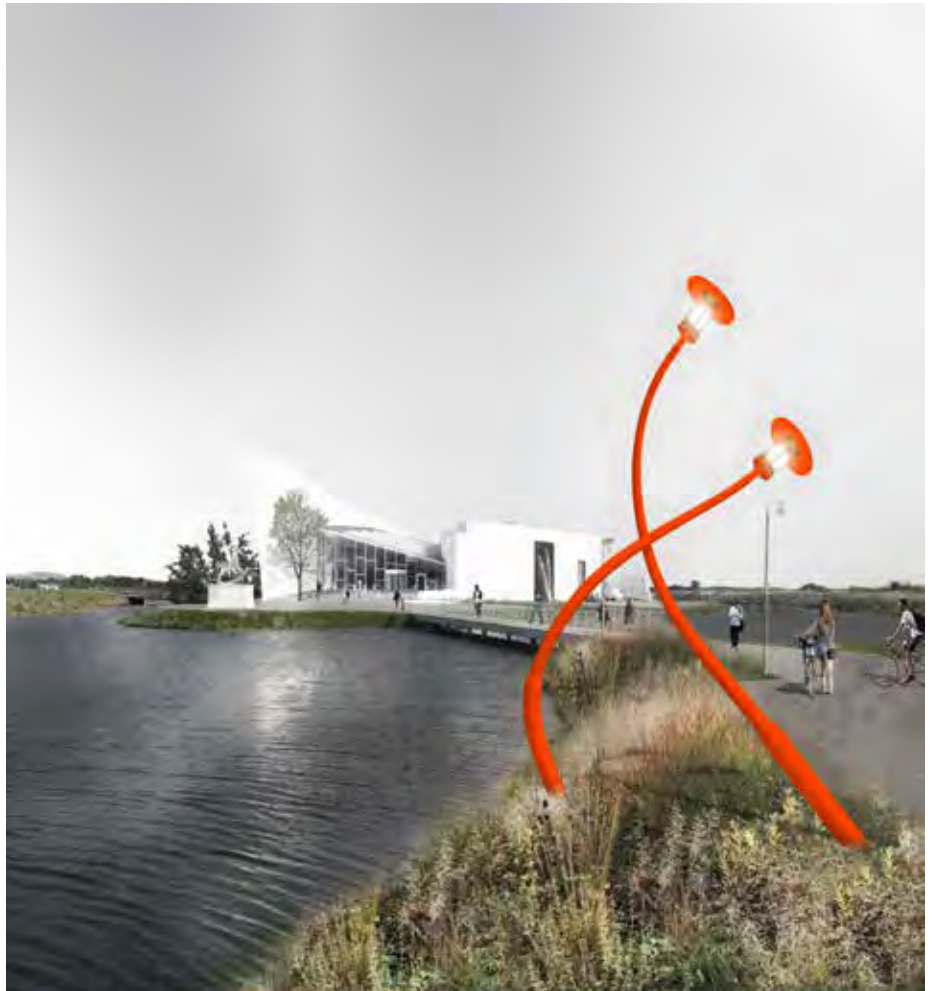
Længdesnit – Solvej og Skovvej

Længdesnit – Skovvej og Poppelø

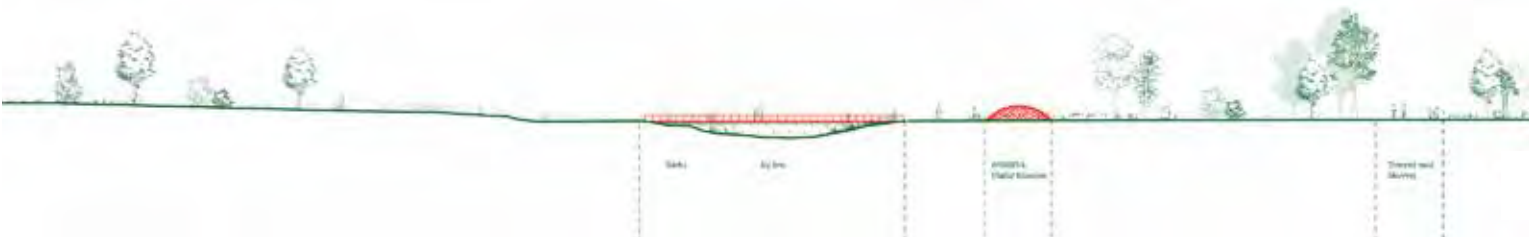
Poppelø – lysning

Kunstens Ø – Horisont, Himmel, Hav

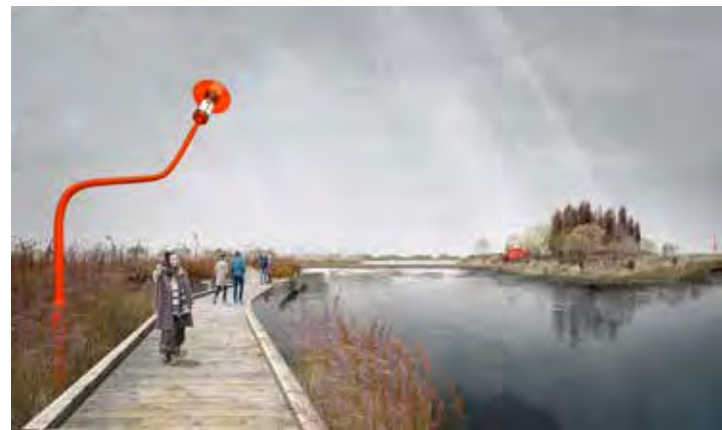

Skovvej – linjer i landskabet

Helhedsplan – udviklingsmuligheder

Udviklingsmulighed
Strandparken med træbrygge

Længdesnit – Skovvej og Kunstens Ø

Vision og hovedgreb Forslaget tager udgangspunkt i et ønske om at skabe en oplevelse af en kunspark langs ruten. Forslagsstiller mener, at der er for meget asfalt og stenbelægninger af SF-sten i byrummene og for lidt grønt. Visionen med parken ses som et rekreativt og socialt rum og med reference til Insel Hombroich, som et rum, der kan binde arkitektur, natur og kunstrum sammen.

De landskabsarkitektoniske bearbejdnings er tilpasset til de specifikke by- og landskabsrumms udformning, kontekst og udfordringer. Grebet er derfor både samlende som et hele langs ruten, og ganske varieret alt efter situationen. Forslagsstiller kalder indgrebene 'landskabstypologier', og der arbejdes med individuelle formgreb, hvoraf nogle er meget geometrisk ekspressive, såsom stammehækken og taksporten, mens andre forekommer mere naturlige, såsom 'de vandrende træer', lysningen og alléen. Projektet genanvender pragmatisk eksisterende terræn, inventar og belægninger på ruten, men fjerner flere steder SF-sten for i stedet at begrønne byrummet.

Kunstparken som samlende greb suppleres af et kunstgreb, der også fungerer som way-finding. 32 humoristiske og knaldrøde lysskulpturer er placeret langs ruten i sammenhæng med de beplantningsmæssige tiltag. Lysskulpturerne ligner en ganske almindelig gadelampe, som bøjer sig for træerne eller bugter sig i vinden. De er placeret som fikspunkter, så de naturligt leder de gående og cyklende langs ruten. I lysåbningen i Poppeløen bliver de til en legeplads, hvor man kan gynges, rutsje eller klatre på dem. Ved tunnelen er en af dem 'blevet træet' og hænger over taksporten. På Klydens Plads markerer de den eksisterende scene.

Udover kunstbelysningen rummer projektet også en supplerende basisbelysning for at skabe tryk langs ruten, som aktiveres ved bevægelse.

Udviklingsmuligheder Forslagsstilleren arbejder med en vision om, at helhedsplanen i fremtiden kan udvikles til at blive et større loop, som binder mere end blot stationsforpladsen og ARKEN sammen. Det er skitseret i helhedsplanen, hvorledes flere nye ruter kan skabe en større sammenhæng udover konkurrencens ønskede rute.

Det landskabsarkitektoniske helhedsgreb 'kunstparken' betragtes som en rammesætning for at udvikle kunsten og integrere fremtidige værker fremadrettet.

Identitet, wayfinding, branding, værk Fra man træder ud af stationsbygningen, vil de markante røde lygtepæle straks fange opmærksomheden. De har et stærkt grafisk udtryk, og de vækker til undren, fordi de på én gang er velkendt byinventar, og samtidig skaber deres uventede organiske former associationer til et tegneserieunivers. Den velkendte lygtepæl, som vi forbinder med klassisk dansk design, er transformeret til personificerede hatteklædte figurer. Lygtepælene tilfører stationsforpladsen et lag af fantasi og uvirkelighed, som på subtil vis associeres til kunstens rum.

Den signalrøde farve er i sig selv en indikator på, at her bør man være opmærksom, og selve formernes lokkende og legende udtryk kommunikerer i et tydeligt kropssprog, at her begynder kunststien mod ARKEN. Det er en effektiv og klart aflæselig wayfinding, hvor variationen over et enkelt tema sammenkobler belysning med en afvæbnende eftertænkning over, hvad kunst er, og hvad vores omgivelser består af.

Trafikale forhold Forslagsstiller tager udgangspunkt i eksisterende trafikale forhold bortset fra Solvej, som ønskes ændret til shared space på de gåendes præmisser. Ved Ishøj Centrum omlægges sti i forbindelse med begrønningen af byrummet.

Nedslagspunkter

Stationsforpladsen Forslagsstiller ser stationsforpladsen som et udflydende tomrum, som mangler karakter, der appellerer til mennesker og ikke kun bilerne. To rækker søjleeg plantes langs kanten og indrammer byrummet til et kvadrat. Der plantes to tætte rækker med lindetræer, hvis trækrone skal klippes til en stammehæk. Ideen er at markere begyndelsen på ruten mod ARKEN meget klart. Der placeres lysskulpturer som overraskende elementer på pladsen.

Ishøj Centrum Ambitionen er at forvandle Ishøj Centrum til et parkrum. Med titlen 'vandrende træer' plantes 150 store parktræer. 40 % af SF-stenene foreslås fjernet for at skabe plads til nyt terræn og begrønning. I solsiden etableres ophold og promenade. Lysskulpturerne placeres i dialog med træerne og bøjer sig som dem.

Tunnellen Intentionen er at omdanne tunnelen til en frodig tunneldal og skabe et pejlemærke i parken. De stejle skrænter beplantes med bregner, naturgræsser og urter. De eksisterende betonkanter suppleres med et stålskelet, hvorpå en 'port' af taks indrammer tunnelen fra begge sider. Lysskulpturerne interagerer humoristisk med tunnelen.

Solvej Solvej fastholdes som en del af parken og foreslås udført som en allé af slanke træer. Alléen understreges yderligere med grønne rabatter, som kræver, at eksisterende SF-sten fjernes.

Skovstien og Kunstens Ø Forslagsstiller lægger vægt på at arbejde nænsomt i vådområdet og kun lave få tilretninger, som strammer forløbet op skaber bedre overblik. Der plantes en række træer lineært langs Skovstien ud fra parcelhuskvarteret. Der plantes ved den eksisterende lund, så stien leder igennem i stedet for på siden. I midten skabes en lysning, hvor lysskulpturerne placeres i en klynge og bearbejdes som legeredskaber, man kan gyngte, kravle eller rutsje på. Det foreslås også, at der placeres en natursti rundt om den udvidede lund, og at der etableres en lille bro ud i søen, hvis ende kan ses i horisonten for enden af Solvejs nye allé.

Der etableres en ny gang- og cykelbro fra Skovstien til Holmen, så stiens bevægelse forbindes naturligt til Kunstens Ø frem for at knække tilbage til parkeringspladsen fra Skovvej, hvilket skaber en langt mere behagelig og intuitiv bevægelse.

De eksisterende kunstværker flyttes og placeres på ny, så de understreger den opstrammede rute.

Strategi for den kunstneriske proces Forslagsstiller fremhæver, at det fremadrettede arbejde skal baseres på ekspertviden (ekstern kunstkonsulent og internationalt anerkendt kunstner) og brugerdrevet metode (nærmiljøets beboere). Visionen er, at stien skal udvikles til et større loop, der skal tilføjes yderligere lysskulpturer og tilføjes en række 'modificerede bænke', som også tænkes designet i dialog med beboerne. Der skal tilføjes 'kunsttræer' i det åbne landskab og kunstnerisk udformede vandingsstationer. Udviklingen af Arken Art Park er illustreret og skitseret i fire etaper.

Strategi for lokal dialog Forslagsstiller ser Arken Art Park-projektet som en mulighed for, at borgerne kan komme tættere på beslutninger i deres nære omgivelser. Ønsket er at inddrage beboere i udvikling af parkrummene – både i designprocessen, i udførelsen 'plant et træ' og endda også i vedligeholdelsen 'vand et træ'. Forslagsstiller ser et potentiale i at 'forbinde et fællesskab med stedet' og henviser til en pointe i Tor Nørretranders bog 'Fællesskab' om, at fællesskabets forbindelse til stedet og det nære er gået tabt i det moderne samfund.

Det ønskes, at Ishøjs børn og unge inddrages i workshops i forbindelse med udformningen af lysskulpturerne, så de unge gennem medbestemmelse og involvering får en følelse af, at de også har en stemme i udformningen af deres nærmiljø.

Økonomisk realiserbarhed Budgettet er opstillet i overordnede puljer. Der er afsat 25 % til usikkerhed, da vi er i konkurrencens fase 1. Der er tvivl om, hvorvidt forslagsstiller har indeholdt økonomi til plantning af træer i de hård belagte flader, såsom trærækkerne på stationsforpladsen.

Teknisk funktionalitet En række elementer i projektets beplantningsgreb, såsom stammehækken og taksporten, er ikke umiddelbart ønskværdige set fra kommunens driftsmæssige perspektiv.

Lysskulpturerne formodes at skulle udføres som specialproducerede stålkonstruktioner. Kommunen bemærker, at dette ikke er økonomisk fordelagtigt over en længere årrække, hvor det må antages, at der skal foretages erstatninger/reparationer, da disse løbende skal specialproduceres. Dommerkomiteen samt dennes rådgivere er ikke overbevist om, at beplantningselementerne i tunnelen er realistiske på grund af de ringe vækstbetingelser i tunnelen.

Konklusion Forslagets overordnede beplantningsmæssige strategi arbejder med at omdanne byrummene til en lang kunstpark i sammenhæng med det åbne strandengslandskab og ruten til ARKEN. Det er samtidig en langsigtet strategi, der kan sætte rammen for den fremtidige udvikling af stien og kommende kunstværker.

Grebet er både robust og fleksibelt i forhold til bearbejdning af de lokale byrum og forhold langs ruten. Det er ekstremt vigtigt for projektet, da det skal kunne holde til at blive tilpasset gennem en kommende beboer- og inddragelsesproces.

Kunstoplevelsen tilvejebringes primært med de 32 lysskulpturer, der på humoristisk vis markerer ruten og leder de besøgende på vej. Ideen er at tage et stykke hverdags-byinventar, i form af et traditionelt gadelampearmatur og omdanne det til legende skulpturer, som går i dialog med omgivelserne. De bøjer sig i vinden, snor sig om træerne eller bliver til legepladsredskaber, og bliver på uhøjtidelig vis til en folkelig og let tilgængelig kunstoplevelse. Udformningen af lysskulpturerne er tænkt til at blive til i workshops med lokale og bringer kunstens tilblivelse helt tæt på Ishøjs børn og unge.

Forslagsstiller påpeger, at projektet gerne vil placere sig et sted, hvor kunst, arkitektur og design smelter sammen. Det er i høj grad lykkedes at skabe et projekt, hvor landskabsarkitektoniske tiltag og kunstgreb er smeltet sammen og fungerer som ét integreret projekt. De beplantningsmæssige tiltag rummer både arkitektoniske og kunstneriske (landart) træk, og lysskulpturerne rummer både kunstoplevelser og samtidig funktionelle træk i form af wayfinding og effektbelysning. En klar markering af ruten opnås direkte gennem lysskulpturerne, og mere indirekte gennem oplevelsen af parkrummenes sammenhæng og de beplantningsmæssige elementer, som udføres geometrisk skarpt på udvalgte steder. Lysskulpturerne fungerer både i dagslys med deres røde signalstærke farve, og i mørke med deres effektbelysning.

Dommerkomiteen har kritiske kommentarer til realisering af enkelte dele af de beplantningsmæssige tiltag, som der skal tages nøje højde for i den videre bearbejdning. De omhandler realisering af elementer såsom taksporten og realismen i den foreslåede beplantning i tunnellen. Intentionerne er fine på stationsforpladsen, men stammehækken virker som et fremmed motiv, og både tids- og driftsperspektivet i dens karakter er problematiske. Placeringen af rækkerne af søjleeg har problemer i forhold til den eksisterende udnyttelse af pladsen.

Samlet set vurderer dommerkomiteen, at projektet er overbevisende, gennemarbejdet og på fornem vis binder konkurrencens mange forskellige ambitioner sammen i et enkelt greb, hvis elementer samtidig er robuste og fleksible. Projektet bringer både kvaliteter til byrummene undervejs på ruten, og samtidig skaber det en klar visuel rute til ARKEN.

Derfor har dommerkomiteen udvalgt forslaget til at gå videre til forhandling.

ØVRIGE FORSLAG

Fælleshuset set fra Skovstien

//

Forslagets anvendelse af Kandinskys billedgrammatik: punkt, linje og flade som rumlig organisering og afsæt for det koreografiske værk er inspirerende.

Dommerkomiteen vurderer, at der trods de meget fine intentioner mangler et overordnet hovedgreb, der formår at indarbejde kunsten og wayfinding som et tydeligt greb, der kan løfte ruten op over det "hverdagsagtige" og tilpassede.

Dommerkomiteen

HOVEDRÅDGIVER, OPHAVSRET

JUUL I FROST ARKITEKTER A/S

Konkurrenceansvarlig: Helle Juul, arkitekt MAA, ph.d., indehaver

Medarbejdere: Line Stybe Vestergaard, landskabsarkitekt MAA, associeret partner / Morten Lind, arkitekt MAA / Johanne Rønsholt, landskabsarkitekt, cand.arch / Allan Nørgaard Pedersen, cand.polyt.arch / Mads Peder Müller, arkitekt MAA / Mads Møller Angelsø, cand.mag.fil.

UNDERRÅDGIVER

Claus Carstensen Professor, billedkunstner, kurator og forfatter

KOMPETENCEPANEL

John Pløger Professor i byplanlægning, bysociologi, UiA – Kristiansand

Flemming Brantbjerg Lyskunstner

Dommerkomiteens Bemærkninger

Vision og hovedgreb Forslaget tager afsæt i ønsket om at skabe et koreografisk værk, hvor både krop og tanker holdes i bevægelse: "En klangbund for kunstoplevelser". Med naturlandskabet som inspiration, punktet, linjen og fladen som genkendelige træk, brugen af særlige virkemidler fra byen, og benyttelse/forstærkning af eksisterende pejlemærker tegnes et nyt bevægelsesforløb gennem Ishøj.

Fascinationen af naturlandskabet og landskabets særlige betydning i Ishøj anvendes som konkret inspiration til kunststien. Det særlige Ishøj landskab er karakteriseret ved naturelementer fra strandengen: træklynger, siv og vand bringes op i byen for at synliggøre og skabe opmærksomhed om den særlige "Ishøj natur" tilstedeværelse. Naturelementerne indføres i en gradueret form, hvor fritgroende elementer og strandparkens blødere former træder tydeligere frem, jo længere man bevæger sig væk fra Ishøj Centrum. De nye grupper af træer koreograferer bevægelsen som landmarks, i lighed med den eksisterende poppellund, der markerer sig i strandengslandskabet og opvejer ARKENs skala.

Det overordnede kunstneriske greb tager udgangspunkt i de geometriske former: punktet, linjen og fladen, som scenografisk skabelon for byrummenes opbygning på stationsforpladsen, Klydens Plads og ved det foreslåede nye fælleshus. Inspirationen til dette greb er hentet fra den russiske maler og teoretiker Wassily Kandinsky, som var en central figur i Bauhausskolen og foregangsmand indenfor det abstrakte maleri. I forslaget overføres Kandinskys begreber: punktet, linjen og fladen til rumoplevelser på kunststien.

Punktet er derfra, hvor vi ser verden, linjen udtrykker bevægelsen og fladen repræsenterer rummets udstrækning som mødested. Denne oversættelse af Kandinskys grammatik inspirerer til fokus på genkendelighed og komposition. De tre elementer skaber genkendelighed på ruten og bearbejdes til forskellige byrum med varierende atmosfærer, som søger at fremhæve den lokale fortælling.

Udviklingsmuligheder På længere sigt foreslås en række konkrete tiltag forskellige steder langs ruten. Flere steder gennem forløbet foreslås en generel udskiftning af belystningen, særligt Klydens Plads, fælleshuset.

Væggene i tunnellen kunne over tid prydes med et lyskunstprojekt. Nye belægninger ville tilføre både tunnellen, rampen og Solvej en mere klar markering af ruten.

Det aksiale forløb ned ad Solvej kunne forlænges med en sti gennem den private legeplads. Som yderligere tiltag på dette stræk kunne der etableres en ny ø med tilhørende broer for at skabe en smukkere, tydeligere og mere direkte rute til ARKEN.

På Skovstien mellem fælleshuset og "Naturens ø" foreslås en cirkelrund bænk omkring et fritstående træ, og i forbindelse med udlægning af ny asfalt kunne Skovstien mellem fælleshuset og "Naturens ø" tilsættes "Glowstones". Ved "Naturens ø" foreslås der et udsigtstårn, som man kunne ankomme til via et trædæk gennem sivskoven. En yderligere intensivisering af dette landskabelige rum kunne ske ved at tilføje damp, som en billedliggørelse af naturfænomenet; Mosekonen brygger.

Ved ankomsten til Kunstens Ø kunne en ny gangbro og sti igen skabe en mere direkte vej til ARKEN. Det foreslås ydermere, at der etableres en mere defineret forplads, som afsæt til den endelige bro til Kunstens Ø. Som det sidste og mest radikale bud om fremtidige udviklingsmuligheder foreslås der en videre forbindelse fra Kunstens Ø til Strandparken via endnu en bro. Ved havet foreslås udformningen af en cirkulær badebro, som afsluttende kunstneriske element på ruten.

Identitet, wayfinding, branding, værk Eksisterende elementer i byrummene koreograferer bevægelsen og viser vej fra stationsforpladsen til ARKEN. Eksisterende pejlemærkers potentialer fremhæves og hjælper den besøgende på vej. Gavle, flader, beplantning og pæle danner det koreografiske værk, og der skabes en serie af genkendelige pejlemærker på ruten. Den røde farve bruges på pæle og skilte, den anvendes som høstfarve på beplantningselementer og som røde termofelter svejset på den eksisterende asfalt.

Trafikale forhold Forslaget følger Ishøjs strategi for trafikseparering. I punktvis nedslag forbedres forholdene for bløde trafikanter, så krydsninger mellem cykler og gående bringes ned til minimum.

Nedslagspunkter

Stationsforpladsen Linjen: Et nyt gangfelt flankeret af en langstrakt organisk formet træbænk leder den besøgende på vej og skaber mulighed for ophold. Punktet: en ny gruppe birketræer i sammenhæng med en eksisterende lampe. Fladen: Den eksisterende belægning suppleres med betonfliser, og løse stole giver opholdsmuligheder. En pergola begroet med vildvin, der får kraftige røde efterårsfarver, foreslås udsæd på tværs af rampen, der leder til stationen. Et skilt på en eksisterende gavl fungerer som pejlemærke.

Ishøj Centrum Klydens Plads omformes med udgangspunkt i de eksisterende elementer. Fladen begrønnes med en strandengsvegetation i organiske former som kontrast til betonfladen. Græsøer fungerer som uformelle mødesteder. Plinte i træ markerer passagen for fodgængere, der via den nye sti ledes mod tunnellen. Gynger foreslås ophængt i det store scenetag. Forslaget til Klydens Plads er et fint tiltag, der formår at give den store plads en mere intim skala.

Tunnellen Et spejl i tunnellens loft og to lyslinjer i gulvet "udvider" tunnellens rum og giver en særlig oplevelse på ruten. Graffiti og gadekunst dekorerer tunnelvæggene. Frugttræer leder bevægelsen ud af tunnellen og videre mod Solvej, og et pejlemærke i form af en rød pæl markerer ruten videre.

Solvej Solvejs akse trækkes op af frugttræer, der med tiden vil danne en allé. Den rene symmetri, og det lange vista, leder blikket til et wayfindingskilt placeret for enden af Solvej. Skiltet fungerer som billboard og agerer port mod ARKEN. Kirsebæralleén vil skalamæssigt harmonere med villavejens størrelse og være en begivenhed i sig selv, når træerne vokser sig store og blomstrer. Kirsebæralleén suppleres af røde felter i asfalten, som dommerkomiteen vurderer som et svagt wayfindingselement.

Skovstien Stien ledes mod syd omkring skoven og videre langs søbredden. Turen langs søbredden vil oplevelsesmæssigt være en attraktion, men samtidig problematisk i forhold til et forøget publikumstryk, der vil forstyrre det rige fugleliv.

Kunstens Ø Skovstien ledes for cyklister direkte mod ARKEN og for fodgængere via en grussti omkring den eksisterende lund. Det åbne landskab og det panoramiske udsyn fremhæver det eksisterende landskabs kvaliteter, og dette forstærkes af en defi-

neret gruppe af træer i kontrast til lundens høje popler. Ud mod søen foreslås et trædæk som et opholdssted på ruten.

Strategi for kunstnerisk proces I den fremtidige strategi for den kunstneriske proces vægter man stedsspecifik kunst med respekt for Ishøjs natur og lokalhistorie samt ARKENs overordnede vision om at udfordre æstetisk, følelsesmæssigt og intellektuelt. Man foreslår en vekselvirkning mellem midlertidige og permanente tiltag, som kunne skabe et dynamisk kunst- og bevægelsesforløb, som kontinuerligt fornyer attraktionsværdien.

Man lægger i forslaget vægt på, at ARKENWALK er en todelt oplevelse; men på vejen fra Ishøj til ARKEN bør man have mere fokus på en formidling af selve kunstbegrebet. I bevægelsen fra ARKEN til Ishøj bør der lægges vægt på værker, som afspejler borgernes fortællinger og syn på byen. Inddragelsen af borgernes fortællinger og egne værker vil skabe et gensidigt forstærkende forhold mellem ARKEN og byen.

Der lægges herudover op til en åben og mangfoldig kunststrategi, hvor kunstnere selv byder ind med forslag til fremtidige tiltag på ruten. Værker bør appellere intuitivt og sanseligt af hensyn til mangfoldigheden af de mennesker, som vil benytte stien.

For at sikre en balance mellem kunstfaglig ekspertise, kunstnerisk kvalitet og demokratisk indflydelse foreslås det, at man ansætter en kurator til den fremtidige udvikling af ruten.

Strategi for lokal dialog I forhold til den lokale forankring lægges der i forslaget stor vægt på en indgående og konstruktiv dialog med de lokale borgere, og man foreslår, at der etableres en informationsplatform, som kobles til Facebook. Den lokale forankring etableres yderligere gennem en borgerinddragende produktion af et Podcast og en App, som formidler Ishøjborgernes egne fortællinger. Herudover foreslås det, at borgerne inddrages i skabelsen af lydinstallationer som f.eks. talende træer, hviskende broer og lignende. Herudover foreslås det, at der etableres bl.a. "Walk and talk"-ture, Voxpop, Lounge, Open ARKENWALK-stafet, ferniseringer og udstillinger – og alle borgerinddragende aktiviteter skal foregå i og fra fælleshuset.

Økonomisk realiserbarhed Budgettet er gennemarbejdet, og det vurderes realistisk. Dog mangler der at blive afsat et beløb til ny beplantning omkring fælleshuset.

Teknisk funktionalitet I forhold til drift vurderes det, at omkostningerne er lidt lavt sat. Projektet kræver en fremadrettet drift af arrangementer i fælleshuset, en kurator og diverse akti-

viteter. I forslaget anviser man, at der plantes kirsebærtræer på Selvej, men kommunen vurderer, at de kræver mere plads.

KONKLUSION Forslaget tager afsæt i en oplevet aflæsning af landskabet, der, med en nænsom indpasning til det eksisterende, søger at tilføje nye lag i bylandskabet. Ideen om at skabe et koreografisk værk, hvor bevægelsen iscenesættes med stiliserede elementer fra områdets natur, er i sit udgangspunkt både sympatisk, nænsomt og poetisk. At anvende Kandinskys billedgrammatik: punkt, linje og flade som rumlig organisering er som afsæt for det koreografiske værk inspirerende, men den meget direkte oversættelse af billedgrammatikken til de enkelte byrums elementer virker fragmenterede og ikke overbevisende i sin genkendelighed.

Dommerkomiteen vurderer, at der, trods de meget fine intentioner med mange nedslagspunkter og byrumstiltag, mangler et overordnet hovedgreb, der formår at gøre Kunststien til en oplevelse, der skiller sig ud fra de eksisterende rammer og tydeliggør ruten med wayfinding og kunsten som attraktion.

Spejlinger og forskydninger går igen i forløbet. I tunnelen er anvendt spejle for at skabe en særlig rumfornemmelse, og ved fælleshuset anvendes spejle som søjler og rumdelere i landskabet. Spejlene virker som et løsrevet element, der ikke tilføjer forslaget noget væsentligt.

Ideen om at bruge naturelementer fra strandengslandskabet som gennemgående begrønning af bypladserne vurderes som et både realistisk og forskønnende træk.

Etablering af et nyt fælleshus vækker ikke genklang i Ishøj Kommune. Der er hverken prioriterede midler eller behov for dette tiltag.

At forstærke stien til en naturoplevelse med få elementer, der understreger og formidler Ishøjs landskab som en særlig attraktion på ruten, vurderes som et sympatisk og indlevet greb, der støtter den overordnede ide om at iscenesætte de landskabsarkitektoniske kvaliteter.

Det er dommerkomitéens vurdering, at forslaget er smukt og formidlende illustreret, og det vidner på alle måder om et gennemarbejdet og realistisk troværdigt byrumsprojekt, der dog, trods disse kvaliteter, ikke formår at indarbejde kunsten og wayfinding som et tydeligt greb, der kan løfte ruten op over det "hverdagsagtige" og tilpassede.

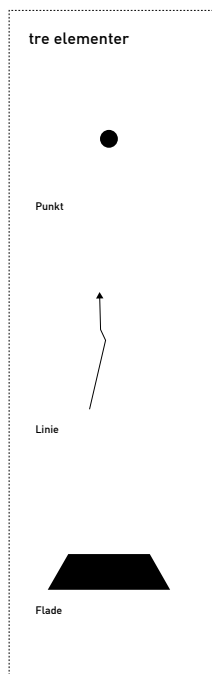
Forslaget går derfor ikke videre i forhandling.

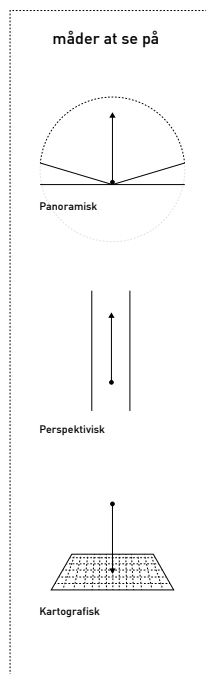
Helhedsplan – basisprojekt

Koncept
Bevægelsens og
oplevelsens koreografi

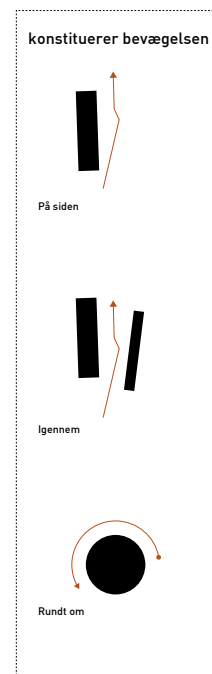
Kandinskys
tre grundelementer

+

=

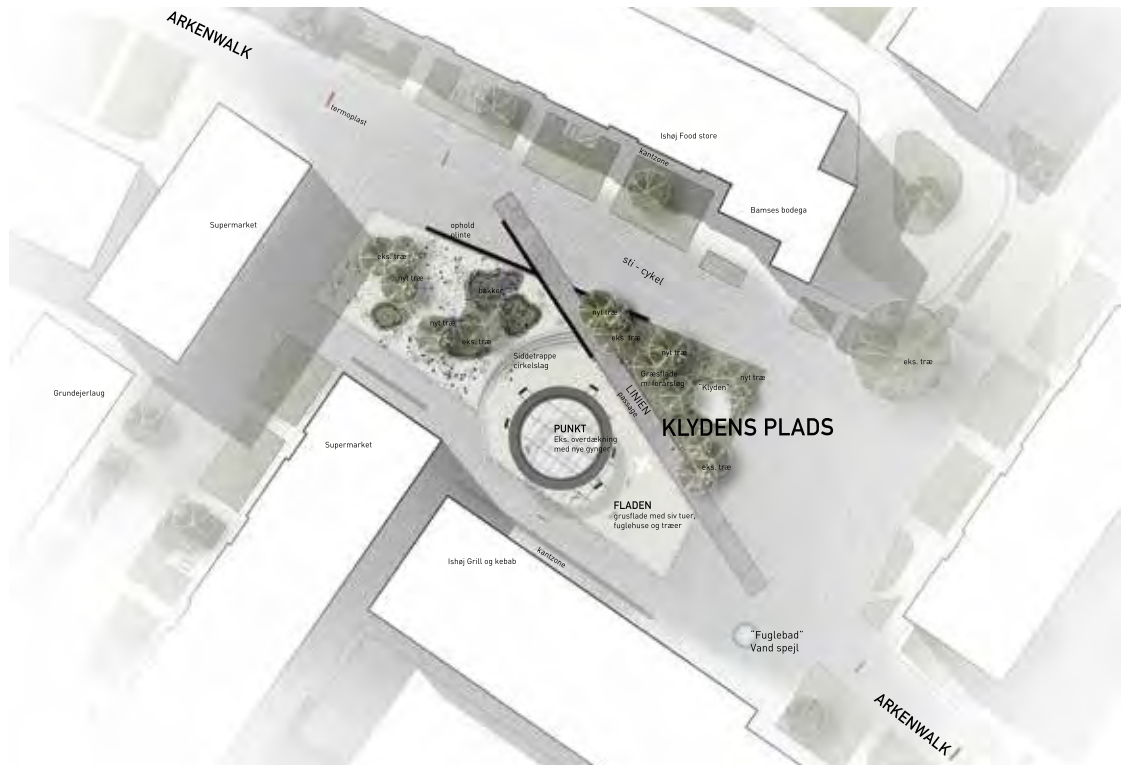
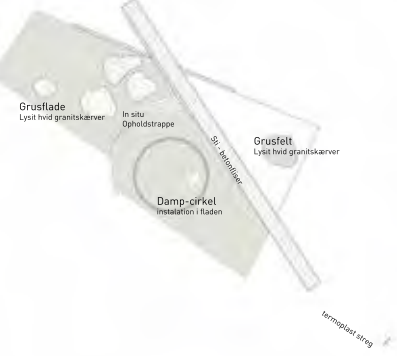
Stationsforpladsen

Stationsforpladsen vækker forventninger til oplevelser og hjælper den besøgende på rette vej.

**Nedslag
Ishej Station
Bycenter
Stationsforpladsen**

Belægning

Beboernes daglige gang og ophold på pladsen skaber en uformel hverdagsstemning, hvor besagende føler sig velkommen i det, der mest af alt minder om et familært og intimt baggårdsmiljø, der er trukket ud på offentlig gade. Den besøgende møder her det mangfoldige Ishøj 1:1 midt i hverdagens trummerum.

Nedslag Klydens Plads

Snit Klydens Plads

Snit Stationsforpladsen

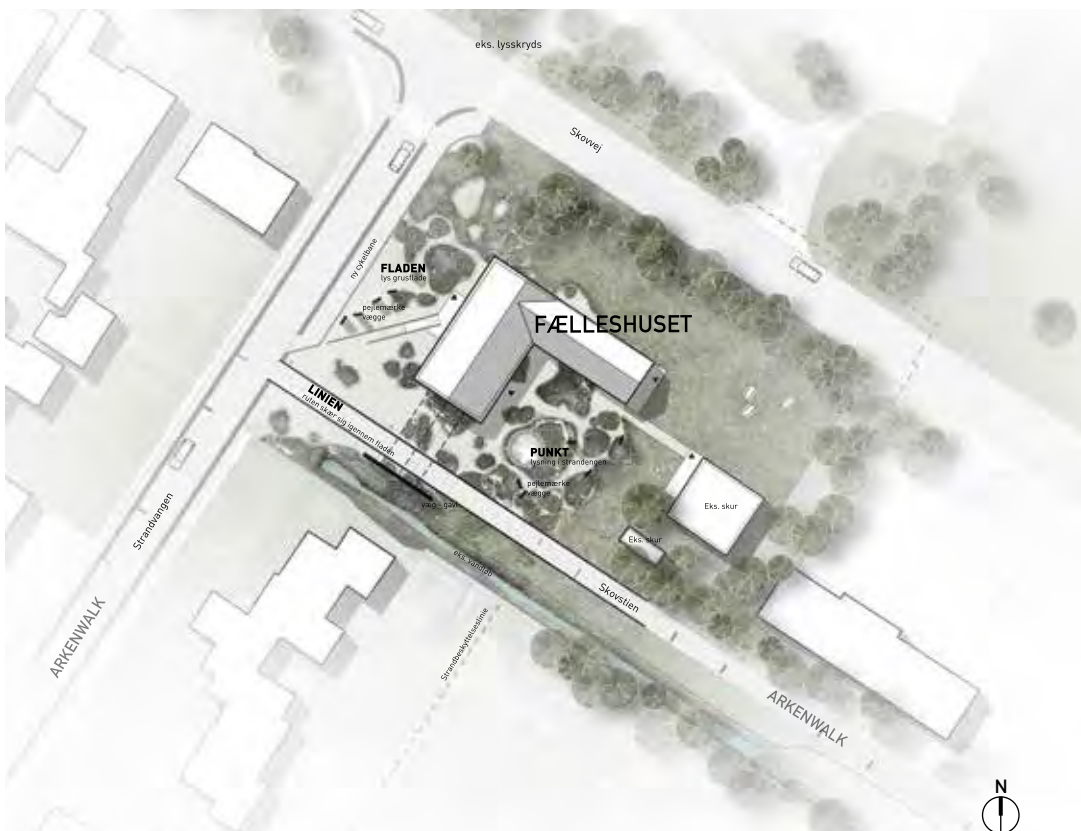
Tunnellen – Forundringen

Solvej – Nabokabet

Snit Fælleshuset

Nedslag
Strandvægen, Skovvej
Fælleshuset

Udviklingsmulighed – Solstien på vej til Naturens Ø

Udviklingsmulighed – Skovstien

//

Hovedgrebet er, at strækningen bindes sammen af "De lysende spor". Forbindelsen mellem by og ARKEN er løst i et enkelt og klart greb, som i samspil med tunnelen, broen og trækfærgen slår en grandios og skulpturel tone an for hele forløbet.

Det er imidlertid dommerkomiteens opfattelse, at det overordnede lysspor er for voldsomt i skala og som konstruktion i sammenhæng med de by- og landskabsrum, det løber igennem.

Dommerkomiteen

Lyssporet gennem rørskoven

Forslag 2 / 18425

Arken Walk – Walk of wonders

HOVEDRÅDGIVER, OPHAVSRET

SCHØNHERR A/S

Torben Schönherr / Rikke Juul Gram / Signe Winther Beilman / Nikita Gyawali
/ Mi Randlev / Anders Heeland Madsen

UNDERRÅDGIVER

Morten Stræde

UNDERRÅDGIVER

Thilo Frank

UNDERRÅDGIVER

IN SITU

 Jane Løvschall Dolmer / Trine Møller Madsen

UNDERRÅDGIVER

NIRAS A/S

 Kasper Cramon Jørgensen / Steffen Hvidbjerg Laxby / Sara Jæger

Dommerkomiteens Bemærkninger

Vision og hovedgreb Forslaget tager udgangspunkt i Ishøj – som Ishøj er – med respekt for særkender, historier, og hverdagsrammer for menneskers liv. Udgangspunktet er en accept af identiteten i den rationelle by, hvor alt er planlagt med mening og funktion, og hvor funktioner og kvarterer bindes sammen af adskilte og sikre trafiksystemer. Naturen, lagunen, strandengen som nabo til Ishøj by – og ARKEN som en del af fortællingen.

Hovedgrebet er, at strækningen bindes sammen af "De lysende spor". Lyssporene griber bylandskabets store skala og forbinder ved hjælp af kraftige, højtliggende konstruktioner, seks definerede by- og landskabsrum, i strækningen fra stationsforpladsen til ARKEN. Syv lysende spor afløser hinanden, ledes henover de trafikale forbindelser og tegner et markant og enkelt forløb gennem de forskellige by- og landskabszoner.

Sporene består af 5-8 meter høje sortmalede stålkonstruktioner, med en lyssprække på undersiden. Lyssporene erstatter sti- og gadebelysningen og tilpasser belysningsintensiteten efter behov.

Udvalgte steder justeres på de eksisterende forhold for at klargøre, intensivere og forenkle:

- Omkring tunnellen skabes tryghed ved at rydde den tætte beplantning og erstatte med stedsegrønt bunddække.
- Rørskoven udvides mod nord, så man forstærker oplevelsen af at gå gennem denne.
- Kystskoven udvides ligeledes, så man får oplevelsen af at gå gennem det lille skovstykke. Landskabstyperne bliver til klare afgrænsede rum med deres egen identitet og derigennem rumligt stærke afsæt for udvikling af kunst på ruten.

I kontrast til de retningskabende linjer, der binder byen sammen på tværs, foreslås kunsten som nedslag for at skabe særlige oplevelser i det lokale. I basisprojektet er der tre permanente og to midlertidige værker: værk #1 ved stationsforpladsen, Performancekunst, værk #2 Biennale i blokken, værk #3 Fuld af stjerner, rydning og lys i og omkring tunnellen, værk #4 en ny udformning af den eksisterende stibro og værk #5 en trækfærge som et særligt oplevelseselement.

Udviklingsmuligheder Udviklingsmulighederne fordeles sig i to primære kategorier: landskabelige forbedringer af forløbet og tiltag, der udvikler kunsten på ruten. Der foreslås nye belægninger på ruten – belægninger, som kan skabe en anden sanselighed og kvalitet i hele forløbet. Belægningerne foreslås varieret gennem ruten i relation til de forskellige områders identitet. Bænke langs forløbet udvikles løbende til kunstbænke, udført af unge kunstnere. Videreudvikling af kunsten i nedslag, som tilføjer nye oplevelser til stiforløbet. Udvikling af tanken om Biennalen som tilbagevendende begivenhed.

Identitet, wayfinding, branding, værk Lyssporet fungerer som et markant wayfindingselement i kraft af sin store skala, sit sammenhængende og entydige greb og lyssætningen, der markerer sporene om natten og i den mørke tid.

Trafikale forhold De trafikale forhold justeres mht. tilgængelighed. Projektet foreslår ingen væsentlige ændringer af trafikale forhold, men har afsat en pulje til justeringer og opgraderinger af særlige steder undervejs.

Nedslagspunkter

Stationsforpladsen (Værk #1 Performance kunst) På stationsforpladsen peger det markante lysspor retningen af kunststien ud. Stationsforpladsens nuværende disponering og funktioner ændres ikke. Udover lyssporets begyndelse foreslås der på stationsforpladsen Performance kunst. Der afsættes i forslaget økonomi til skiftende performances, hvor stationsforpladsen tænkes som en scene, hvorpå interaktive værker og performances

udspilles dagligt på et givent tidspunkt. Det vil opleves som levende og vedkommende værker. Værkmaterialet er af "kød og blod" og dermed 1:1 med både besøgende og beboere.

Ishøj Centrum (Værk #2 Biennale i Blokken) Brugerinvolverende værkpraksis og midlertidige kunstprojekter foreslås som tilbagevendende begivenhed med skabelse af eksempelvis byhaver, fællesspisning og udformning af multifunktionelt byinventar i samarbejder mellem kunstnere og lokale borgere. Forslaget har til hensigt at styrke fællesskaber på tværs af kulturer og generationer. Det er intentionen at nedbryde grænsen mellem institution og by, mellem kunstner og borger, mellem værk og hverdag.

Tunnellen (Værk #3 Fuld af stjerner – mørke til lys) Ved tunnelen ændres mørke til lys. Dels i kraft af rydninger af den tætte beplantning og dels som et markant kunstnerisk nedslag på ruten omdannes den nuværende tunnel til et lyst "stjernerum". Loftet besættes med kraftige LED-lamper, væggene dækkes med glasbeklædte billeder af stjernehimler, og gulvet belægges med hvid asfalt tilført reflekterende mikroglasskugler. Støttemurene i begge ender af tunnellen beklædes med sort granit, som yderligere underbygning af tunnelrummets vægtløse og desorienterende lyshav.

Solvej På Solvej er der i udviklingsmulighederne peget på ny belægning. I basisprojektet leder lyssporet på vej.

Skovstien Skoven udvides mod nord, så man bevæger sig igennem, i stedet for som nu, på kanten af kystskoven.

Kunstens Ø Rørskoven udvides mod nord, så oplevelsen af at bevæge sig gennem rørskoven forstærkes.

Strategi for kunstnerisk proces Som en fremtidig udvikling af ARKENWALK kan der udformes særlige belægninger, der understøtter rutens forskellige landskabelige rum. Det foreslås, at bænkene langt forløbet udformes af unge kunstnere.

Strategi for lokal dialog Strategien for lokal inddragelse udfoldes primært i forslagens nedslagpunkt: Biennalen i blokken. Her er der løseligt skitseret mange muligheder for borgerinddragelse, dog uden at konkretisere de forskellige idéer.

Økonomisk realiserbarhed I basisprojektet prioriteres wayfinding. Dette afspejles i anlægsbudgettet for basisprojektet. Til lyssporet er afsat ca. 1/3 af budgettet. Derudover er der afsat beløb til landskabelige forbedringer inkl. standard bænke. Til værk #1, #3, #4 og #5 er afsat ca. 1 mio. DKK til hver. Værk #5 er i anlægsbudgettet prioriteret forholdsvis højt, med en estimate-

ret udgift på 5 mio. DKK. Budgettet virker realistisk på det skitse-mæssige grundlag.

Teknisk funktionalitet I forhold til drift er der nogle forhold vedrørende den foreslåede trækfærge, der er svære at vurdere. Det vurderes, at trækfærgen vil have sikkerhedsmæssige og driftsmæssige udfordringer.

Omfanget af den bemalede stålkonstruktion vil med årene pålægge kommunen en uhensigtsmæssig driftsomkostning som konsekvens af dens størrelse og foreslåede overfladebehandling.

Konklusion Forslaget bygger på en saglig, enkel og acceptfuld aflæsning af Ishøj, med respekt for de eksisterende særkender og hverdagsrammer. Et forståelsesblik, som ikke søger en æstetiserende omformulering af de eksisterende byområder, men svarer på basisopgaven med tilføjelser, der griber den store skala og viser vej.

Lyssporet fungerer som et markant wayfindingselement, i kraft af sin store skala, sit sammenhængende og entydige greb og lys-sætningen, der markerer sporene om natten og i den mørke tid. Dommerkomiteen har sympati for det enkle og konsekvente greb, som svarer på programmets ønske om at synliggøre og styrke forbindelsen gennem Ishøj – til og fra ARKEN. Men den store stålkonstruktion af RHS-profiler som bærende element og struktur vurderes som et for voldsomt og løsrevet element, der ikke forankres i stedet og er problematisk i sit møde med de lokaliteter, den træder igennem. Lyssporets markante og kompromisløse megagreber er på samme tid forslaget styrke og svaghed i forhold til mødet med omgivelserne, særligt de mere følsomme områder, som eksempelvis Solvej og rørskoven.

Lyssporene, som er forslaget mest rumligt markante element, overbeviser ikke dommerkomiteen i sit foreslåede anslag.

Det er dommerkomiteens vurdering, at nedslag på stationsforpladsen, i form af midlertidige performanceværker, ikke i tilstrækkeligt grad fungerer som introduktion til ARKENWALK, da performance kun i begrænset omfang vil kunne opleves på stationsforpladsen.

“Biennalen i blokken” er en interessant og meget sympatisk tanke. Idéen er dog ikke i tilstrækkelig grad konkretiseret. Det er uklart, hvem der skal kuratere og organisere dette tiltag. Det er et organisatorisk krævende projekt, med fremtidige omkostninger, som der ikke er taget højde for.

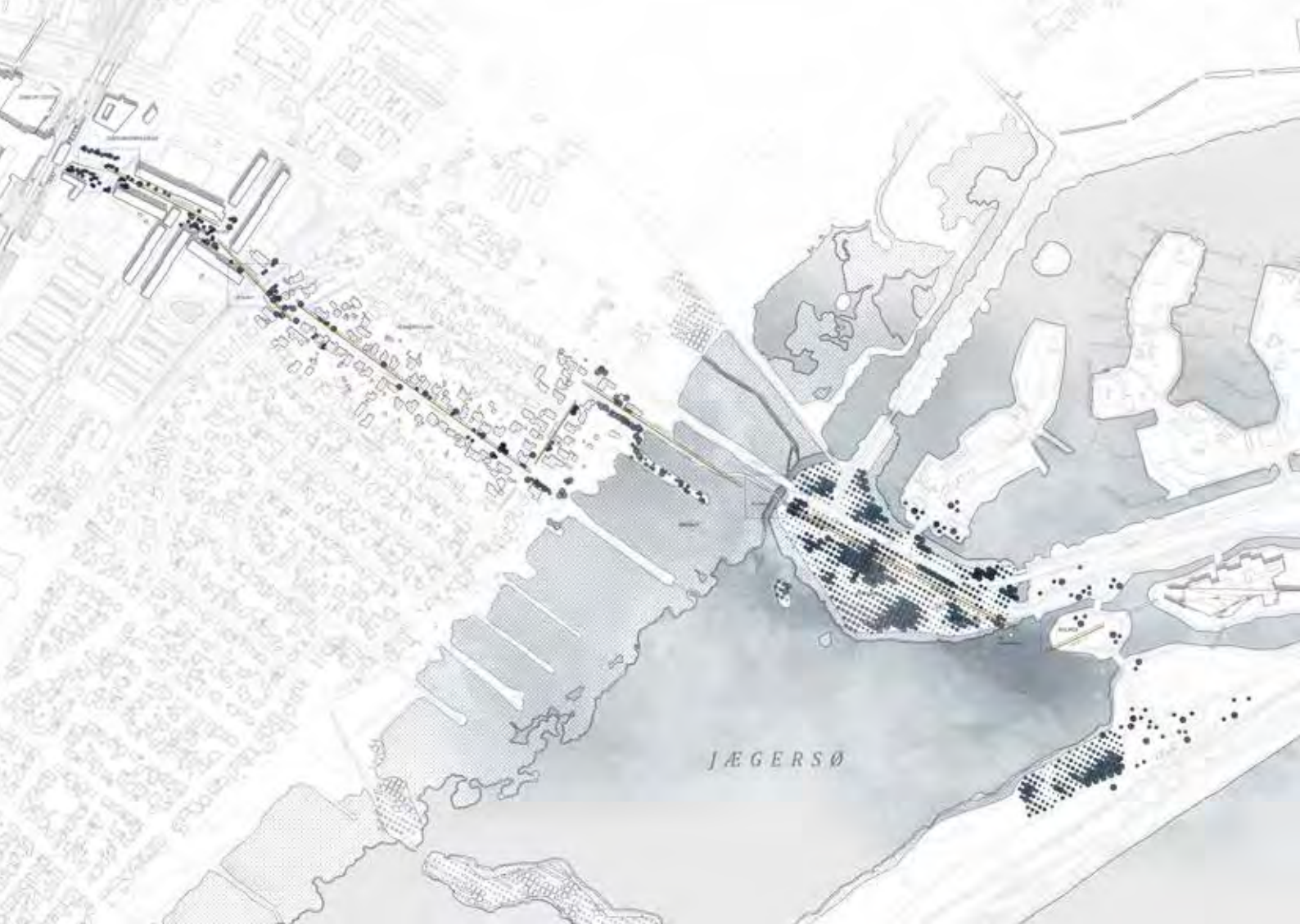
Tunnellens lysintensitet skaber et dragende næsten uvirkeligt indslag på ruten. Det kraftige lys vil dog muligvis medføre trafikale udfordringer.

Dommerkomiteen er ikke overbevist om, at den ny pausebro, som erstatning for den eksisterende stibro, har den visuelle og oplevelsesmæssige funktion som tilsigtet. Pausebroens idé om at pege på passagen, hastigheden og omgivelserne er i sig selv en smuk tanke, men udformningen af den lineære bro som et u-profil i stål med endeskiver af glas, er ikke en overbevisende gestaltning af idéen.

Trækfærgen vurderes i sin skitseagtige udformning som en fin markering og en særlig oplevelse, og ville kunne videreudvikles til en attraktion på ruten.

Forbindelsen mellem by og ARKEN er løst i et enkelt og klart greb, som i samspil med tunnelen, broen og trækfærgen slår en grandios og skulpturel tone an for hele forløbet. Sammenstillingen mellem de storladne skulpturgreber og de menneskenære kunstpraksisser i performance og brugerinddragelse skaber en flot kunstnerisk spændvidde. Det er imidlertid dommerkomiteens opfattelse, at det overordnede lysspør er for voldsomt i skala og som konstruktion i sammenhæng med de by- og landskabsrum, det løber igennem.

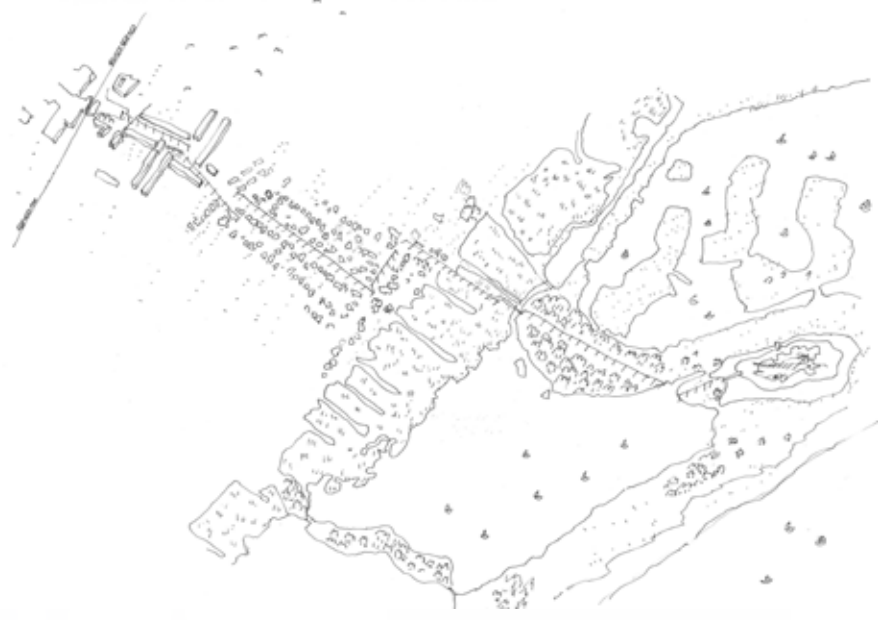
Forslaget går derfor ikke videre til forhandling.

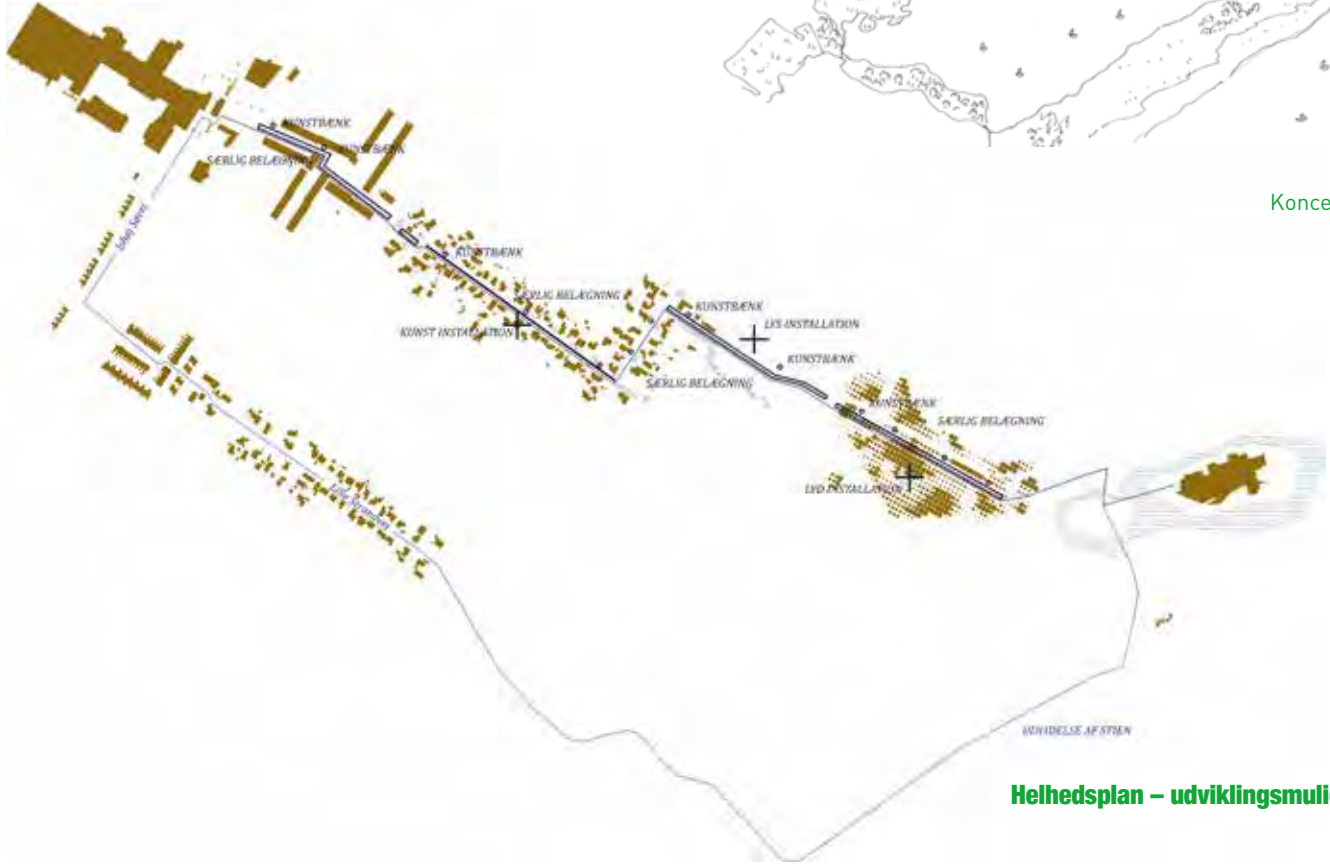
Helhedsplan – basisprojekt

Hovedgreb – syv lysende spor

Konceptskitse

Helhedsplan – udviklingsmuligheder

Lyssporet – detaljesnit og opstalt

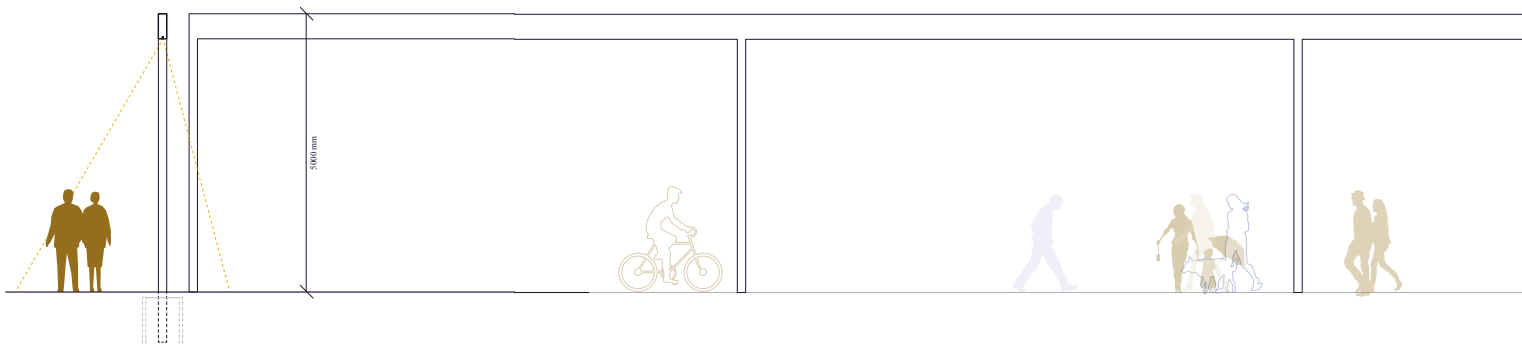
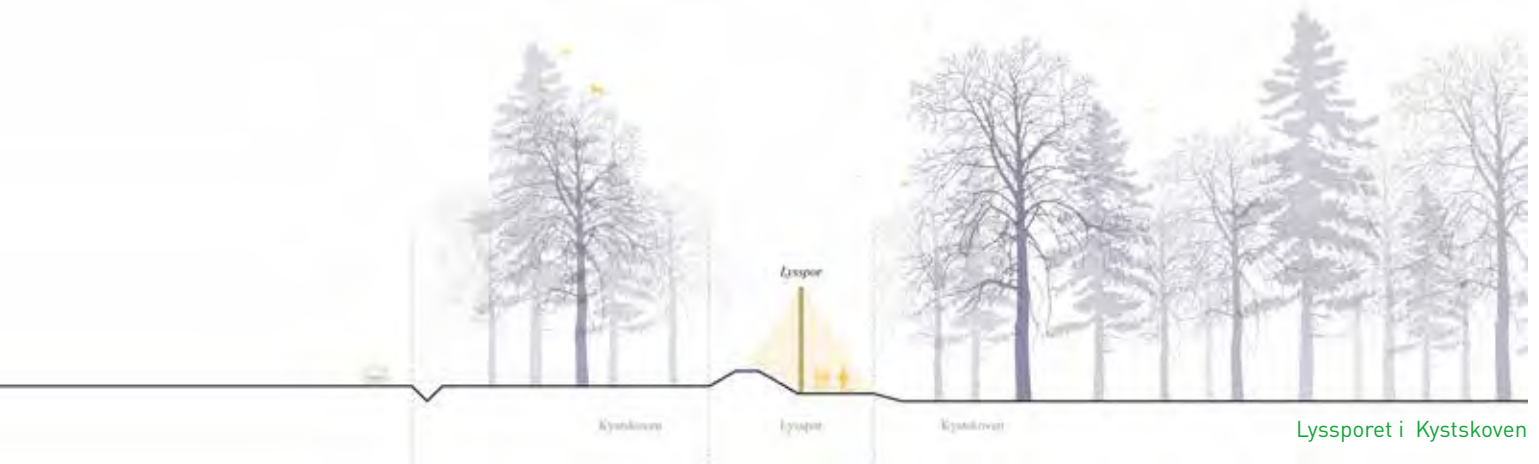
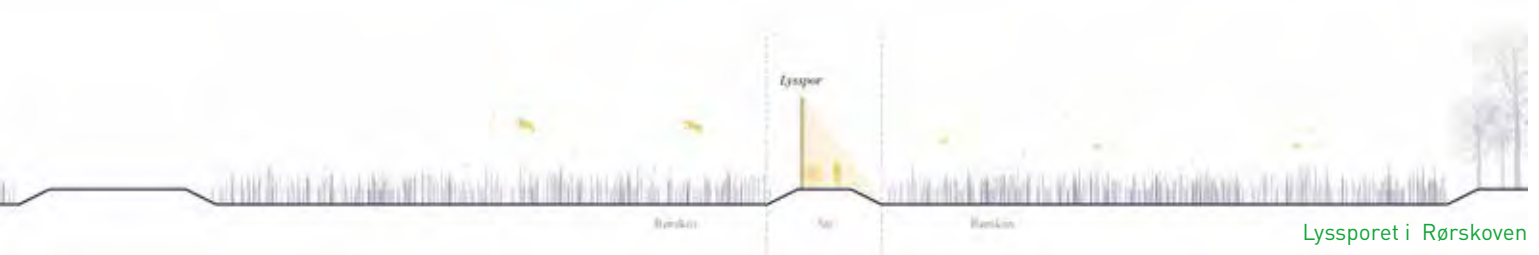
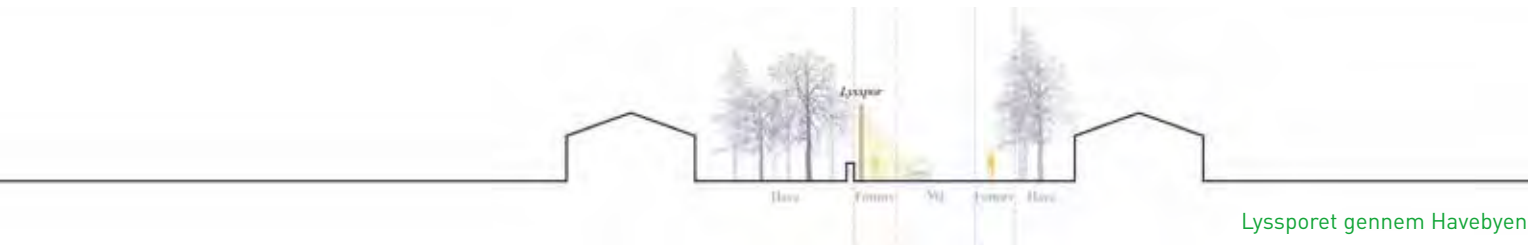
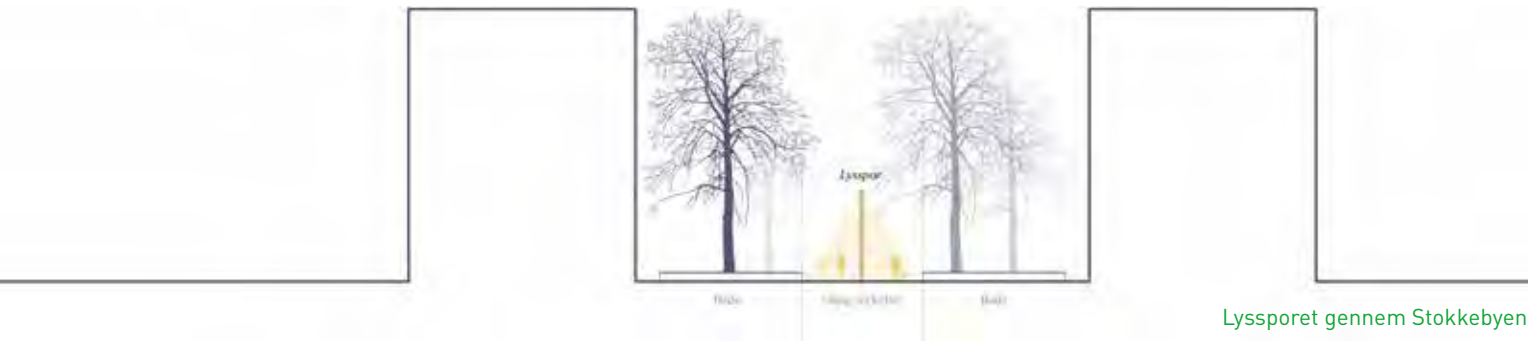
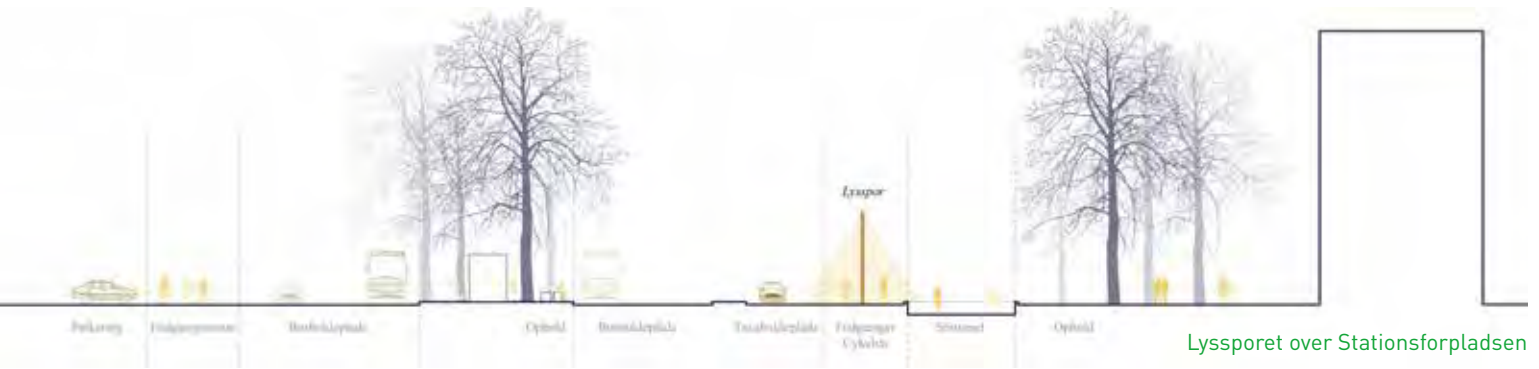

Diagram – Ishøj og Arken Walk

Diagram – Kunsten i nedslag

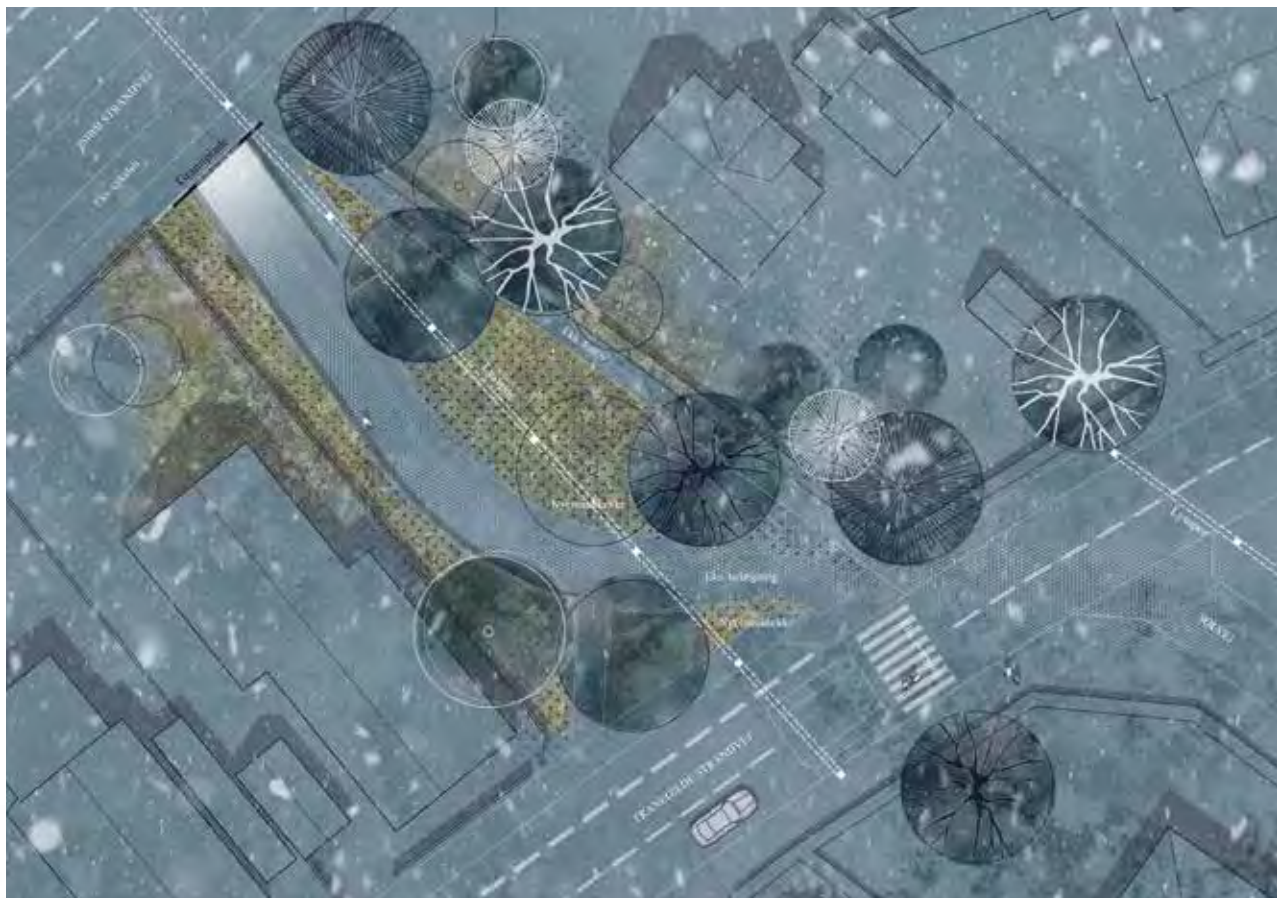
Nedslag – Stationsforpladsen – værk #1 – værk #2

Værk #1 – Performance (referenceprojekt)

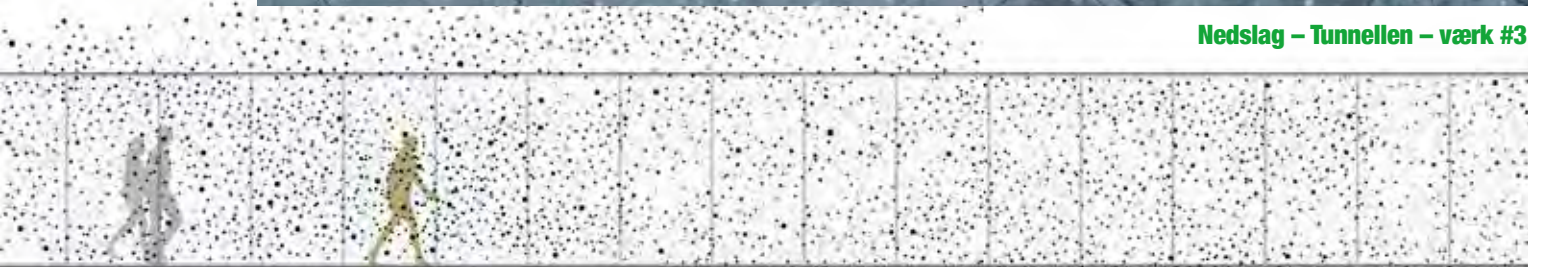
Lyssporet på Stationsforpladsen

Værk #2 – Biennale i blokken (referenceprojekt)

Nedslag – Tunnellen – værk #3

Værk #3 – Fuld af stjerner
Negativ stjernehimmel på tunnellens vægge

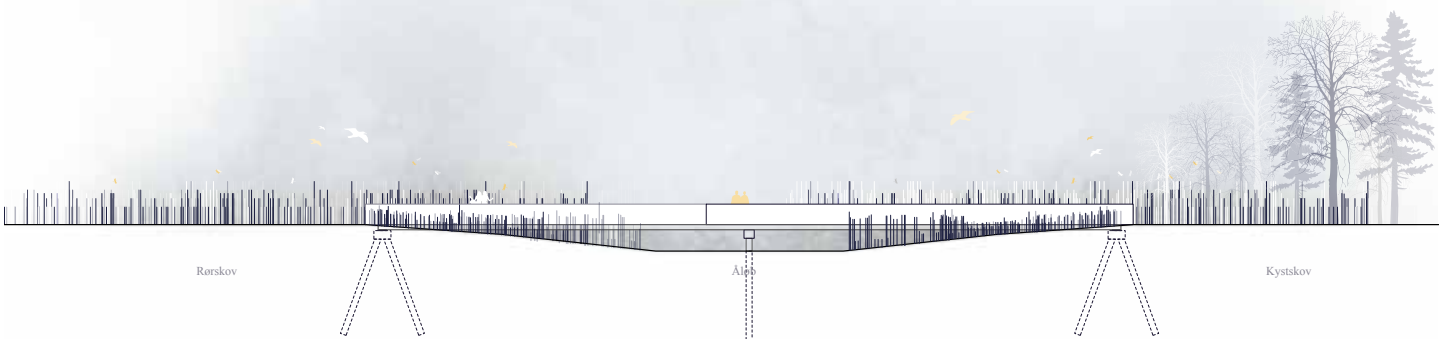
Lyssporet ved Tunnellen

Nedslag Skovvej – værk #4 – Pausebroen

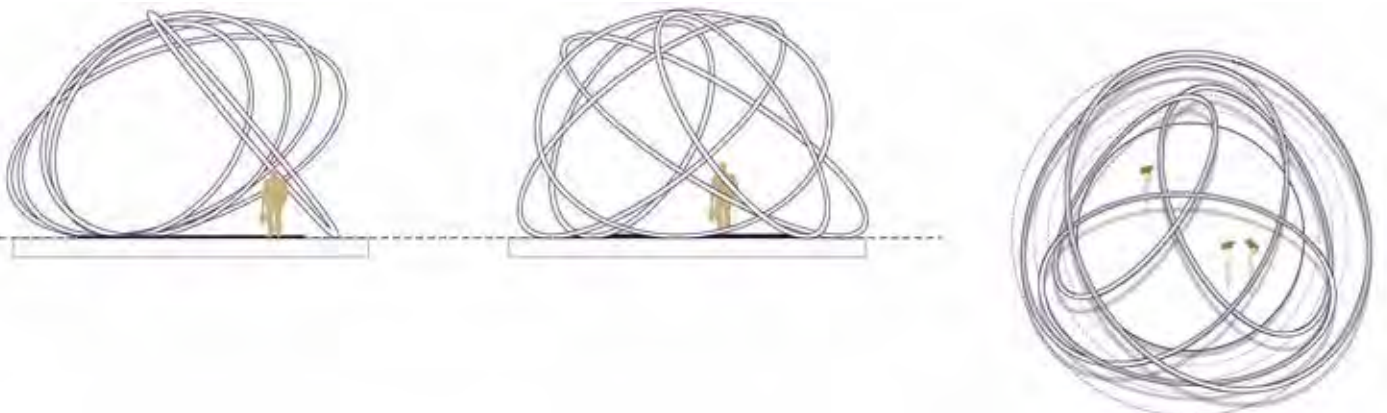
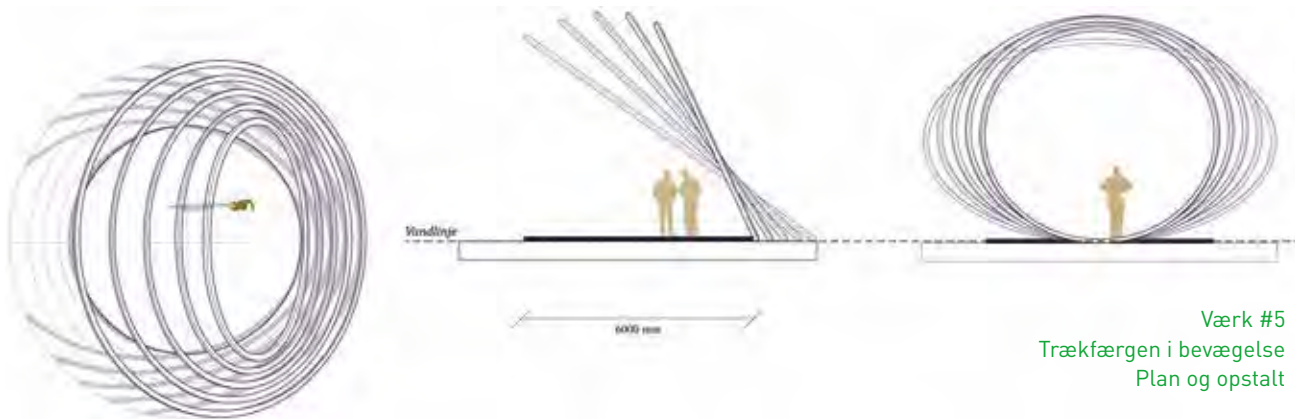

Værk #4
Pausebroen
Detaljesnit og opstalt

Nedslag nær Kunstens Ø – værk #5 – Tilt

Tunnellen

Koncept – felt og bindeled

Koncept – tre nedslag

//

Forslaget inddeler forbindelsen fra stationsforpladsen til ARKEN i felt og bindeled. En gennemgående anvendelse af rød beton skaber sammenhæng på tværs.

Dommerkomiteen er imidlertid ikke overbevist om, at den røde betonbelægning vil fungere som wayfinding. Den er markant i de tre nedslag men står svagt i forbindelsesleddene derimellem.

Dommerkomiteen

Forslag 3 / 79426

WALK THE LINE

HOVEDRÅDGIVER, OPHAVSRET

TREDJE NATUR

Flemming Rafn Thomsen, ansvarlig partner / Sofie Mandrup Andreassen, projektleder

UNDERRÅDGIVER

EKJ Rådgivende Ingeniører

KONSULENTER

Ingvar Cronhammar ForTheLoveOfLight Boris Broman Jensen

Dommerkomiteens Bemærkninger

Vision og hovedgreb Vi lever i den antropocæne tidsalder, hvilket betyder, at de menneskelige påvirkninger på naturen er allestedsnærværende. Vi er uløseligt forbundet med klodens natur. Denne aktuelle og omfangsrige diskussion danner grundlag for forslaget. Forslaget søger at skabe et nyt interaktionsfelt for kunstmuseets aktive rolle i samfundet og foreslår, at ARKENWALK og kunsten tager afsæt i en ny socialøkologisk etik. Projektets intention er at skabe langsigtet genfortælling af, hvordan vi lever og skaber – i samklang med industriens, samfundets, kunstens og naturens ”stofskitte”. Forslaget består af en overordnet figurplan, som inddeler forbindelsen fra stationsforpladsen til ARKEN i felter og bindeled. Felterne er de karakteristiske områder, man møder, og bindeledene er overgange imellem disse.

Forslaget søger at dyrke forskellighederne i de enkelte områder og at skabe en sammenhæng på tværs med et materiale i rød beton. ”Den røde tråd” leder på vej og har forskellig form afhængigt af de steder, den griber ind i. Beton farves rød af bioaske iblandet tegl, kalksten og andre mineralske affaldsstoffer som erstatning for cement. Den røde beton er udtryk for et bæredygtigt greb, der – ved at anvende restprodukter fra renseanlægs slam – sænker klimapåvirkningen.

Den røde farve er et tydeligt signal, der skiller sig ud fra resten af området. Farven foreslås på de tre nedslagspunkter: Stationsforpladsen/brohovedet, Tunnellen/underføringen og Griddet i skoven.

Udviklingsmuligheder Det foreslås, at Solvej med tiden kan udvikles til en mere aktiv del af ARKENWALK. Man kunne tilføje byrumsmøbler, og på længere sigt kunne flere af matriklerne udvikles til kunstprojekter som et eksperimentelt rum, hvor kunstnere besøger de lokale – f.eks. udstilling af værker fra beboernes egne samlinger. Enkelte matrikler kunne omformes til skulpturelle værker.

For enden af Solvej (på den nuværende legeplads) foreslås det, at man skaber et beboerdrevet fællesvæksthus og have. Det kunne blive et mødested, med dyrkningsfællesskaber og deleøkonomi på tværs af generationer. Foreningshuset, som man passerer på ruten, foreslås også som fremtidig udviklingsmulighed, hvor Ishøjs forskellige foreninger kunne kobles på ruten. Her lægges der op til en visuel bearbejdning af huset. I forlængelse af fælleshaven foreslås det, at man inddrager folden til fælles dyrehold, som både en sanselig og en etisk dimension.

Det menneskeskabte landskab forandres en smule hvert år, når bunker af indsamlet tang tilplantes, og nye klitter opstår. Området er en slags proceslandskab, men tilsyneladende er naturoplevelsen alligevel autentisk. I forlængelse heraf formuleres den fremtidige udvikling af skovarealerne omkring begrebet "relationel kunstmateriale", hvor menneskets uafvendelige indvirkning på naturen er omdrejningspunktet, og hvor modstillingen mellem natur og kultur opløses. Det foreslås, at en række fremtrædende kunstnere og arkitekter ad åre skal tilføje nye produktioner, som kunstnerisk, industriel, social og økologisk samskabelse i vores nykendte antropocæne realitet.

Identitet, wayfinding, branding, værk Som identitet og wayfinding anvendes konsekvent det røde betonmateriale. Det benyttes i varierende omfang på ruten, og materialets genkendelighed skaber en let afkodelig wayfinding. Forslaget er et bud på en intuitiv wayfinding, hvor besøgende ikke holdes i hånden hele tiden, men ledes af den røde farve som pejlemærke. Ved de tre nedslagspunkter – stationsforpladsen, tunnellen og skoven – gestaltes materialet til skulpturelle landskaber, og i de mellemliggende forløb fremtræder materialet som "belægningshacking" i form af røde betonbelægningssten, som indlejres i den eksisterende grå betonbelægning.

Trafikale forhold På stationsforpladsen gribes minimalt ind i eksisterende forhold. Taxaholdepladsen flyttes til fordel for det nye gennemgående flow.

Nedslagspunkter

Stationsforpladsen Ved ankomsten til Ishøj Stationsforplads møder man et markant rødt landskab. I bløgende bakker udpeger

den røde beton en tydelig retning mod museet og begyndelsen på ARKENWALK. Områdets fremtoning danner en mental pause, hvor de besøgende akklimatiseres af rejsens flimrende indtryk, og omstilles til et andet sansemæssigt gear. Rummet stemmes, og kroppen åbnes i mødet med den røde løber, der i et let kurvet bakkeforløb leder bevægelsen videre. Bakkerne er 50-80 cm høje og fungerer som opholdselementer omkring passagen.

Brohovedet er et ikke programmeret rum, hvor landskabets organiske formationer skaber plads til et intuitivt flow af cyklende, gående, legende og siddende gæster. I forslaget lægges der op til, at stationsforpladsen kan anvendes til midlertidige opstillinger og iscenesættelser af kunst. Belysningen "hacker" sig på eksisterende lysmaster med tilføjelser af retningsbestemte spots, der belyser særlige elementer. Lyset på pladsen er rødtligt, som forstærker den varme tone i materialet.

Ishøj Centrum På Klydens Plads justeres belægningen, så der er en materiale-mæssige sammenhæng med nedslagspunkterne. Røde betonsten "hacker" sig ind i den eksisterende belægning af SF-sten. På Klydens Plads foreslås, som del af udviklingsprojektet at renovere facader, at åbne stueetagerne og at udvikle kantzonerne "græsfrimærker" til nyttehaver og terrassedæk. "Tomme motiver", som den eksisterende "Western saloon", og repræsentative naturmotiver, som klyden ønskes på længere sigt fjernet for at skabe plads til nye udefinerede motiver. På de store græsarealer foreslås "forvildningsprojekter" for at skabe en ny balance mellem drift, brug og natur.

Tunnellen Med afsæt i en slags geologisk tidslighed synliggøres tunnellen formelle betingelser: terræn, rampe/sti, støttemure og tunnelunderføring. Hver halve meter kurvelinje tegnes op af den røde beton for, med denne synliggørelse af fald og stigning, at udvide tunnelområdet. Linjerne beskriver landskabets bevægelser, men forbereder samtidig den forbigående til passagen gennem tunnellen, der i kraft af terrænets optegning udspændes som et selvstændigt rum.

På skråningernes sider tegnes kanterne af lave støttemure, der giver mulighed for ophold og leg på terrasserne mellem murene. Terrasserne fanger regnvandet, så en variation af tørketålende og mere vandtålende planter skaber beplantningsmæssig variation. Sti og fortov farvesættes som gradienter, der følger terrænet. Tunnelfronterne sandblæses, og inde i tunnellen slibes de yderste betonlameller, mens de bagvedliggende lag og det resterende maleri bevares. Den slibede del fremkalder refleksioner, som fanger både lys og bevægelse. Forslagsstillerne vil med dette greb fremkalde tunnellen som en slags kunstig natur med en stedlig fortælling.

Solvej Solvej fungerer som bindeled mellem nedslagspunkterne og kan med tiden udvikles til et aktivt spor med tilføjelse af byrumsmøbler og som generator for et forstærket naboskab. Med reference til erfaringer fra kulturmødet på Mors foreslås Solvej udviklet til et eksperimentalt rum, hvor kunstnere besøger de lokale, og hvor der udstilles værker fra beboernes egne samlinger.

For enden af Solvej foreslås Treenigheden som bindeled og overgang mod Strandparken. Treenigheden består af fælleshaven, fælleshuset og folden og er en beboerdrevet akse, der baseres på deleøkonomi, fællesskab og ressourcebevidsthed. Fælleshuset bliver et orienteringspunkt på kunststien og skal, via en konkret visuel bearbejdning af huset, lede kunststien til højre mod ARKEN.

Skovstien - Idealhabitat Stiforbindelsen ledes som et loop omkring den eksisterende skov, så man har valget mellem at gå langs diget eller langs vandet – at gå direkte eller tage en omvej. I skoven foreslås som åbningstræk/basisprojekt at etablere et gitterværk af betonmure inddelt i felter af 6x10 m. Betonmurene indpasses i træernes gridstruktur, og indrammer naturen i firkantede felter, som inviterer til udforskning af naturen. Betonmurene er 60 cm brede og fungerer som bevægelsesåre og inviterer til ophold. Felterne i griddet udpeges til i senere faser at blive udsmykket af navngivne udvalgte arkitekter og kunstnere.

Belysning Belysningen udgør et selvstændigt greb på ruten, og der differentieres mellem lys i byen og i naturen. På pladsen foreslås et karakterfuldt greb, hvor særlige filtre tilføjes de eksisterende lamper for at fremhæve de røde farver. Omkring tunnelen belyses trækrøner, og gulvfladen i tunnelen tilføres en intim lyssætning. Ved fælleshaven bliver det foreslåede væksthusskulpturelt oplyst og beplantningen lyssat. Facader og gavle tilføres røde belysningseffekter. På skovstien og i de naturdominerende områder belyses særlige naturelementer og kunstobjekter.

Strategi for kunstnerisk proces Ved en kommende facade og energirenovering foreslås det, at man fastholder den konsekvente arkitektur, da byggeriets modernistiske udtryk er et vellykket byggeri af sin tid. I stueetagerne kunne der med få midler skabes nye facader, og med den kommende gennemstrømning af besøgende er der basis for udeservering og ophold. Græsfrimærker kunne udvikles til nyttehaver og terrassedæk, som kunne danne grundlag for større dialog og udveksling mellem både beboere og besøgende.

Friluftsscenen på Klydens Plads kunne bringes langt mere aktivt i spil, med de omkringliggende altaner som eksklusive sidde-

pladser til moderne og vedkommende teaterkunst. Et mere vildtvoksende udtryk kunne skabes ved blot at lade de store klippepladser vokse frit.

Strategi for lokal dialog Forslaget anviser ikke en tydelig strategi for lokal dialog.

Økonomisk realiserbarhed Forslaget vægter de tre nedslagspunkter, hvoraf stationsforpladsen og tunnelen tilsammen udgør langt størstedelen af projektets økonomi. Denne fordeling af midlerne vurderes umiddelbart problematisk i forhold til programmets ønsker om en kunststi, der formår at samle strækningen i et overordnet greb.

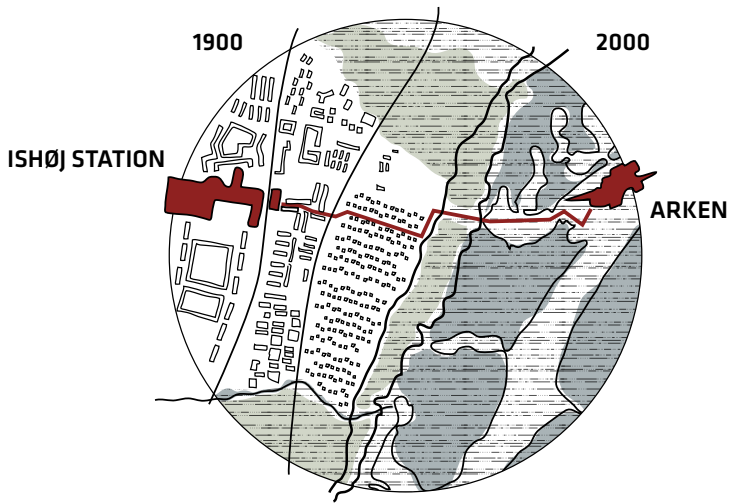
Teknisk funktionalitet I forhold til drift og vedligeholdelse er der bekymring for, at den røde flade vil være svær at vedligeholde over tid. Når der f.eks. skal foretages ledningsarbejde eller kloakarbejder, og fladen efterfølgende skal reetableres, vil der sandsynligvis være tydelige tegn på reparation.

Konklusion Forslagets aktuelle og omfangsrige perspektivering af konkurrencens ærinde, i relation til samfundsmæssige forhold, vurderes som interessant og tankevækkende. Forslaget bevæger sig vidt omkring i refleksioner og vidensbaserede tilgange til bykontekstuelle, steds- og situationsbaserede sammenhænge. Dommerkomiteen tvivler på, at forslagets ambition om at satse på den økologiske bevidsthed er relevant i denne konkurrence. Dommerkomiteen er ikke overbevist om, at den røde betonbelægning vil fungere som wayfinding. Den er markant i de tre nedslag men står svagt i forbindelsesleddene derimellem. Stationsforpladsens udformning, med terrassoslebne betonbakker, fremstår som et problematisk element at tilføje det eksisterende rum.

Dommerkomiteen finder, at kvaliteter i forslaget til tunneludformningen, som med afsæt i en fænomenologisk fortælling, udvider og forbinder tunnelen med byrumskvaliteter på hver side. Ambitionen med det sociale rum som bindeled mellem Solvej og Skovstien er problematisk i konkurrencens kontekst, idet det lægger et meget stort ansvar på beboerne, for at denne del af forslaget skal kunne realiseres. Griddet i skoven er ikke udviklet som kunstnerisk greb og har ingen funktion som wayfinding.

Forslaget er ambitiøst, men rammer ved siden af konkurrencens ambitioner, hvor det kunstneriske greb og wayfinding er i fokus.

Forslaget går derfor ikke videre til forhandling.

Introdiagram

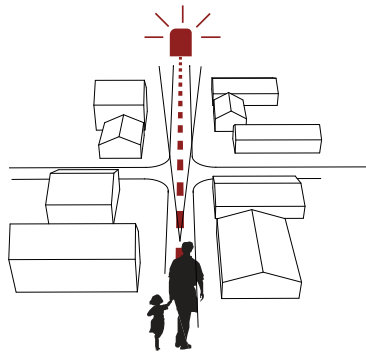

Helhedsplan – basisprojekt

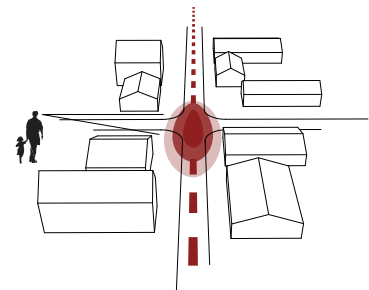
Koncept – anvendelse af et gennemgående rødt element

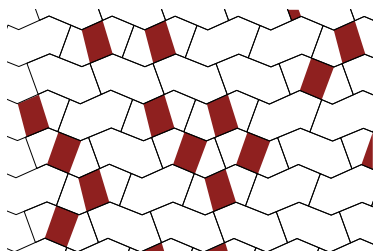
DEN FULDE FIGUR

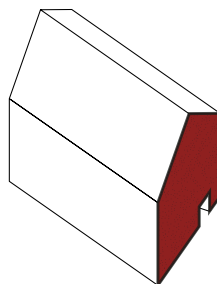
PEJLEMÆRKER

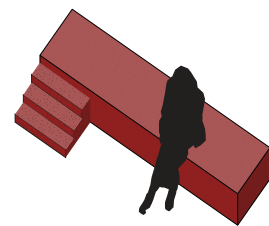
KRYDSNINGSPUNKT

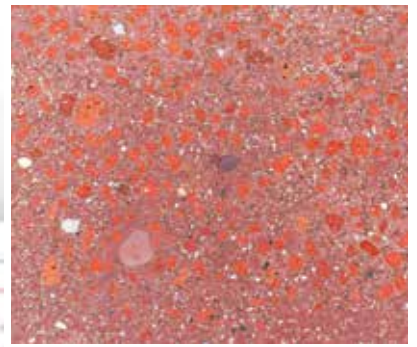
'BELÆGNINGSHACK'

'BYGNINGSHACK'

ELEMENT

Koncept – rød beton

Helhedsplan – udviklingsmuligheder

Nedslag Stationsforpladsen – Brohovedet

Stationsforpladsen

Tværsnit Stationsforpladsen

Ishøj Centrum - Klydens Plads

Tunnellen

Nedslag Tunnellen - Underføringen

Tværsnit Tunnellen

Solvej – Parcelthusbyen

Skowangen, Skovvej – Ressourcebyen

Nedslag Skovvej – Idealhabitatet

Idealhabitatet – Skoven

Tværsnit Idealhabitatet – Skoven

Ole Bjarstorp *Ole Bjarstorp*

Sengul Deniz *Sengul Deniz*

Marie Louise Madsen *Marie Louise Madsen*

Astrid Bruus Thomsen *Astrid Bruus Thomsen*

Christian Gøther *Christian Gøther*

Marianne Levinsen *Marianne Levinsen*

Tue Hesselberg Foged *Tue Hesselberg Foged*

KONKURRENCEN

Konkurrencen er udskrevet i samarbejde mellem
Ishøj Kommune, ARKEN og Realdania

DOMMERBETÆNKNINGEN

Tekst

Marianne Levinsen, fagdommer
Tue Hesselberg Foged, fagdommer

Redaktion af tekst

Anne-Mette Bølling, **Arkitektkonkurrencerdk**

Redaktion af illustrationer, layout

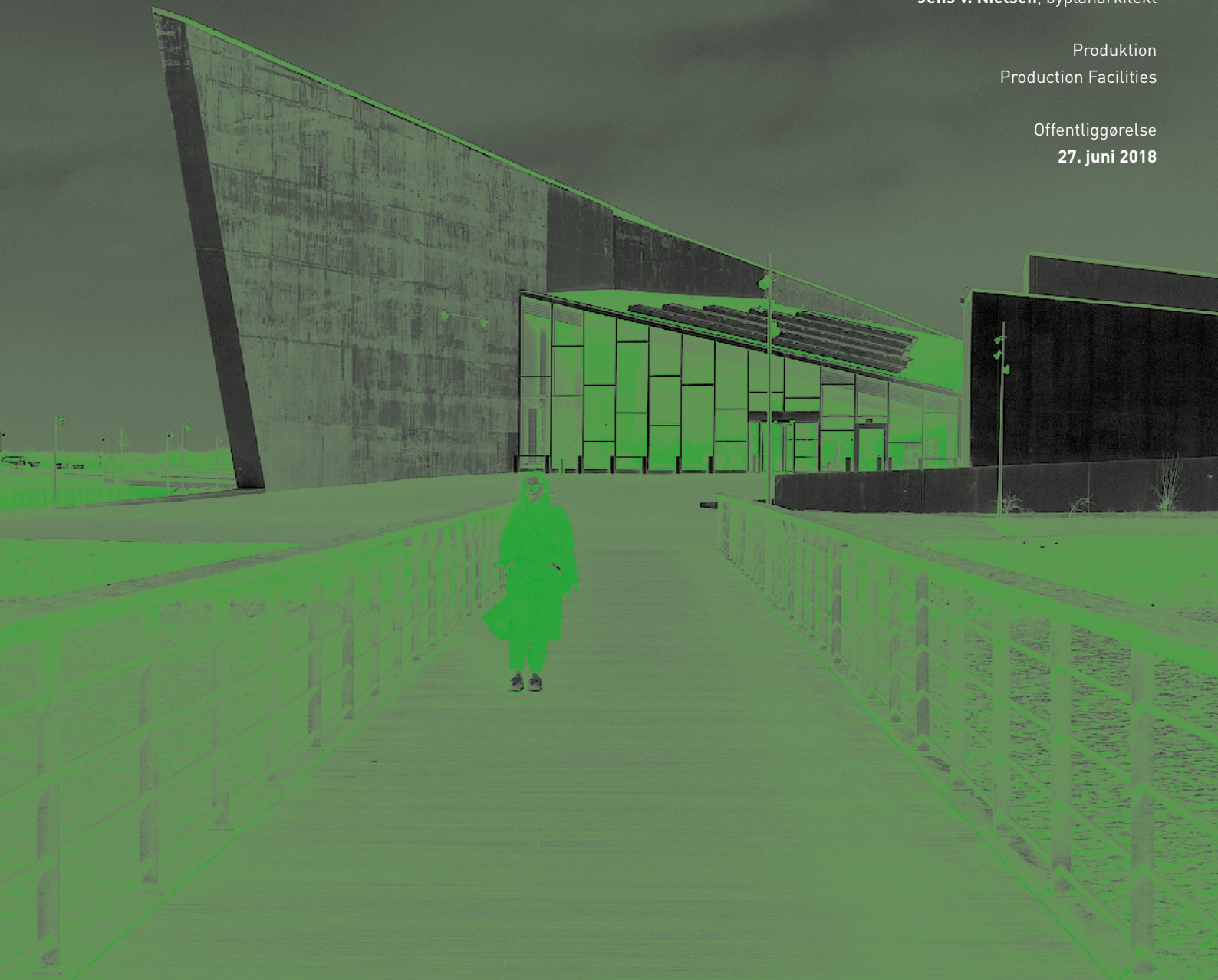
Jens V. Nielsen, byplanarkitekt

Produktion

Production Facilities

Offentliggørelse

27. juni 2018

ARKENWALK er en kunststi mellem Ishøj Station og ARKEN, en strækning på ca. 2,2 km. **ARKENWALK** er mere end en kunstoplevelse. Det er en forbindelse mellem by og kunst, mellem station og museum, mellem bymidte og strandpark og mellem mennesker i Ishøj. **ARKENWALK** skal både være et tilbud, der rækker ud til Ishøjs mange besøgende, og giver nye muligheder for hverdagslivet i Ishøj.

PROJEKTKONKURRENCEN om **ARKENWALK** er afsluttet. Publikationen præsenterer vinderforslaget, samt de tre øvrige indleverede forslag.

